

عنوان درس : جهاد در راستای ولایت ظاهری (درس ۱۱)

نکات :

۱- نتیجه تلاش امامان باقی ماندن دو تصویر از دین اسلام شد:

الف) اسلامی که بر اساس توحید، عدل و امامت استوار است و به نیازهای روز انسان پاسخ می دهد.

ب) اسلامی که می بایست امامان پس از رسول خدا(ص) رهبری جامعه را بر عهده می گرفتند و قوانین اسلام را اجرا میکردند، با موانعی مواجه شد و جامعه در آن مسیری که پیامبر ترسیم کرده بود، پیش نرفت.

۲- امامان بزرگوار برای برقراری حکومت عدل از دو جهت با حاکمان مبارزه می کردند:

اول رهبری و اداره جامعه که از جانب خداوند به آنها سپرده شده بود و آنها وظیفه داشتند در صورت وجود شرایط حاکمان را برکنار کنند. دوم اینکه سکوت در مقابل ظلم را گناه می دانستند و معتقد بودند اگر حاکمی حقوق مردم را زیر پا بگذارد باید بر اساس حکم امر به معروف و نهی از منکر باید با او مقابله کرد.

۳- اصول کلی امامان در مبارزه با حاکمان:

الف) عدم تأیید حاکمان.

ب) معرفی خود به عنوان امام برحق.

ج) انتخاب شیوه های درست مبارزه.

۴- ائمه اطهار هیچ یک از حاکمان غیر قانونی عصر خویش را بعنوان جانشین رسول خدا تأیید نمی کردند و این موضوع را به شیوه های مختلف به مردم اعلام می کردند.

۵- امامان بزرگوار همواره خود را به عنوان امام و جانشین برحق پیامبر معرفی می کردند، به گونه ای که مردم بدانند تنها آنها جانشینان رسول خدا و امامان برحق جامعه اند.

۶- تقیه نوعی روش مبارزه بود که امامان سعی می کردند علاوه بر ضربه زدن به دشمن کمتر ضربه بخوردند از جمله این موارد ارتباط میان امامان و یاران آنها در نقاط مختلف سرزمین اسلامی بود.

۷- امام علی (ع) وقتی حکومت را به دست گرفت، به سرعت دستور برکناری فرمانداران فاسد و ظالمی همچون معاویه را داد.

۸- امام حسن (ع) در زمان معاویه با سنجیدن شرایط، صلاح را بر آن دید که بر خلاف میل خود، از جنگ دست بردارد و با معاویه قرار داد صلح امضا کند بشرطی که معاویه شیعیان و یاران امام را آزار ندهد و برای خود جانشین انتخاب نکند.

۹- امام حسین (ع) در زمان معاویه همان روش برادر بزرگوارش را پیش گرفت اما وقتی یزید به حکومت رسید تصمیم گرفت بر علیه وی قیام کند چون می دانست اگر یزید به حکومتش ادامه دهد حقیقت اسلام نابود خواهد شد.

۱۰- امام سجاد (ع) در کنار گسترش معارف از طریق دعا به تجدید حیات نهضت شیعیان پرداخت و انسانهایی فداکار و معتقد و دارای بینش عمیق تربیت کرد. در عین حال امام پیوسته شایستگی حاکمان غاصب و جبار بنی امیه را زیر سوال می برد.

۱۱- در زمان امام صادق ناخشنودی نسبت به دستگاه بنی امیه به اوج رسیده بود به همین جهت امام مبارزه خود را علنی تر کرد.

سوالات چند گزینه ای

۱۲- هر امامی وظیفه داشت در صورت فراهم آمدن زمینه.....

الف) با حاکم زمان خود مبارزه کند

ب) حاکم غاصب را برکنار کند و خود حکومت مسلمانان را بر عهده بگیرد.

ج) بر اساس اصل امر به معروف و نهی از منکر با آنان مقابله کند.

د) مانع زیر پا گذاشتن قوانین اسلام شوند و از حقوق مردم دفاع نمایند.

۱۳- آیه شریفه «الم تر الی الذین یزعون انهم آمنوا بما انزل الیک وما انزل من قبلک یریدون ان یتحاكموا الی الطاغوت.....» ناظر بر کدامیک از موارد است؟

الف) هر امامی مسئولیت داشت با حاکم زمان خود مبارزه کند.

ب) بر اساس امر به معروف و نهی از منکر با آنان مقابله کنند.

ج) در غصب خلافت و جانشینی رسول خدا همه را یکسان ببینند.

د) خود را بعنوان امام و جانشین بر حق معرفی کنند.

۱۴- رفتار ائمه اطهار در طول ۲۵۰ سال بعد از رحلت پیامبر تا امامت امام عصر چگونه بوده است؟

الف) به منزله مسیری است که یکدست نیست بلکه گاهی هموار و گاهی ناهموار است.

ب) یارانی را تربیت می کردند تا برای پیشبرد اهداف ائمه تلاش کنند.

ج) گویی یک انسان ۲۵۰ سال زندگی کرده و روشهای مختلف فرهنگی و سیاسی مناسب را برگزیده است.

د) موارد الف و ج

۱۵- امامان می کوشیدند آن بخش از اقدامات و مبارزات خود را که دشمن به آن حساسیت دارد در قالب..... به پیش ببرند.

الف) جهاد ب) ولایت ظاهری ج) انتخاب شیوه درست مبارزه د) تقیه

۱۶- اولین اقدام امام سجاد(ع) در گسترش معارف تشیع..... بود.

الف) زیر سوال بردن شایستگی حاکمان غاصب ب) تربیت شاگردان و دانشمندان برای گسترش اعتقادات اهل بیت

ج) تجدید حیات نهضت شیعیان بوسیله دعا د) اعلام نظر اسلام در مورد امامت و خلافت

۱۷- زیارت جامعه کبیره یکی از منابع معرفتی شیعه است که توسط..... بیان شده است.

الف) امام کاظم (ع) ب) امام صادق (ع) ج) امام هادی (ع) د) امام سجاد (ع) برابر پیامبر و اما

۱۸- وظیفه ما مسلمانان در برابر پیامبر و امامان این است که.....

الف) از اعتقادات دینی خود حفاظت و نگهداری کنیم

ب) به گونه ای زندگی کنیم که سبب بدبینی دیگران نسبت به شیعیان نشویم

ج) جان و زندگی خود را فدای رستگاری انسان ها بکنیم

د) برای پیرو حقیقی بودن شیعه اسم شیعه بودن را با عمل همراه کنیم ۱۶

۱۹- هر امامی مسئولیت داشت که از دو جهت با حاکمان زمان خود مبارزه کند:

الف) انتخاب شیوه های درست مبارزه ب) بر اساس اصل امر به معروف و نهی از منکر با آنان مقابله کنند.

ج) حاکم غاصب را بر کنار کند و خود حکومت مسلمانان را بر عهده بگیرد. د) موارد ب و ج

۲۰- ائمه اطهار می کوشیدند آن بخش از مبارزات خود را که دشمن به آن حساسیت دارد در قالب..... به پیش ببرند.

درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.

- ۲۱- گرچه امامان تفاوت‌های رفتاری و اخلاقی حاکمان رادر نظر می گرفتند ولی اگر حاکمی بر طبق دستور اسلام عمل می آن مورد را تأیید می کردند.
- ۲۲- امامان شیوه مبارزه با حاکمان را متناسب با شرایط و مقتضیات حاکمان زمان بر می گزیدند.
- ۲۳- ائمه اطهار می کوشیدند آن بخش از اقدامات و مبارزات خود را که دشمن به آن حساسیت دارد مخفی نگه دارند.
- ۲۴- امام علی (ع) پس از اینکه از حق مسلم خود در رهبری جامعه اسلامی محروم ماند، گوشه گیری در پیش گرفت.
- ۲۵- امام حسین در تبیین قیام خویش و عدم بیعت نکردن با یزید، فرمودند: اگر مردم زیر بار بیعت کسی مثل یزید برون‌مرگ اسلام را باید اعلام کرد.
- ۲۶- امام سجاد در کنار گسترش معارف از طریق دعا به تجدید حیات نهضت شیعیان پرداخت.
- ۲۷- زیارت جامعه کبیره یکی از منابع معرفتی شیعه است که توسط امام رضا بیان شده است.
- ۲۸- شایسته است ماسلمانان به گونه ای زندگی کنیم که سبب بدینی دیگران نسبت به شیعیان نشویم.

سوالات کوتاه پاسخ

- ۲۹- اصول کلی امامان در مبارزه با حاکمان را نام ببرید.
- ۳۰- وظیفه یارانی که امامان بزرگوار آنان را تربیت می کردند، چه بود؟
- ۳۱- منظور از اصل تقیه چیست؟
- ۳۲- اولین اقدام امام علی بعد از رسیدن به حکومت چه بود؟
- ۳۳- امام حسین در تبیین قیام خویش و بیعت نکردن با یزید چه فرمودند؟
- ۳۴- امام سجاد از چه طریقی به تجدید حیات نهضت شیعیان پرداخت؟
- ۳۵- در چه دوره ای از دوره امامان بزرگوار، فعالیت شان اوج گرفت؟

سوالات تشریحی

- ۳۶- هر امامی مسئولیت داشت از دو جهت با حاکمان زمان خود مبارزه کند، آن دو را توضیح دهید.
- ۳۷- تبیین کنید شیوه مبارزه امامان بزرگوار با حاکمان زمان خود چگونه بود.
- ۳۸- به چه جهت ائمه اطهار مبارزه خود رادر قالب تقیه پیش می بردند؟
- ۳۹- امام علی برای حفظ نظام نوپای اسلامی چه اقدامی انجام دادند؟
- ۴۰- چرا امام حسن (ع) با معاویه صلح کردند و مفاد این صلح نامه چه بود؟

۴۱- نهضت علمی و فرهنگی بزرگ در زمان کدام امام معصوم پایه ریزی شد و چه اقدامی انجام دادند؟

۴۲- در زمان امام صادق کدام جریانها بر علیه امویان فعالیت می کردند؟

۴۳- چگونه ارتباط از طریق و کلازمینه را برای غیبت امام دوازدهم آماده میکرد؟

۴۴- وظیفه ما در برابر پیامبر و امامان بعنوان شیعه و پیروان آنان چیست؟

درس دوازدهم: عصر غیبت امام زمان (عج)

نکات:

۴۵- حضرت مهدی در سپیده دم روز جمعه نیمه ی شعبان سال ۲۵۵ هجری در سامرا متولد شد .

۴۶- دو وظیفه که امام حسن عسکری(ع) در رابطه با مهدی(عج) عهده دار بود عبارت بود از :

الف - حفظ فرزندش از گزند خلفای عباسی .

ب - اثبات وجود ایشان و اعلام امامتش .

۴۷- سال ۲۶۰ هجری سال شهادت امام حسن عسکری(ع) و آغاز امامت حضرت مهدی است .

۴۸- مرحله ی اول امامت حضرت مهدی(عج) تا سال ۳۲۹ بود که غیبت صغری نام دارد .

۴۹- امام در طول غیبت صغری با چهار نفر نماینده که به نُوَاب اربعه معروفند در ارتباط بود آن چهار تن عبارت اند از : عثمان بن سعید عمروی ، محمد بن عثمان بن سعید ، حسین بن روح نوبختی و علی بن محمد سَمُرِی .

۵۰- شش روز مانده به درگذشت آخرین نایب، امام عصر نامه برای ایشان نوشت و فرمود پس از خود جانشینی تعیین نکند که مرحله دوم امامت در شکل غیبت کبری آغاز شده است.

۵۱- پیامبر اسلام خود و حضرت علی را پدران امت معرفی کردند . (پدران معنوی)

۵۲- پیامبر، امام مهدی(ع) را بعنوان آخرین امام و قیام کننده علیه ظلم و برپا کننده عدل در جهان معرفی کرده بود.

۵۳- اگر مردم آن دوره با حاکمان ظالم، مبارزه می کردند، خلافت در اختیار امامان قرار می گرفت.

۵۴- غیبت امام عصر تا زمانی که مسلمانان و جامعه ی انسانی شایستگی درک ظهور و بهره مندی کامل از وجود ایشان را بدست آورند ادامه می یابد .

۵۵- امام علی(ع) در مورد علت غیبت می فرمایند : « زمین از حجت خدا خالی نمی ماند اما خداوند به علت ستمگری انسانها و زیاده رویشان در گناه آنان را از وجود حجت بی بهره می سازد . » (قدر ناشناسی و ناسپاسی مردم)

۵۶- امام عصر(ع) در مورد عصر غیبت می فرمایند : « ما از اخبار و احوال شما آگاهیم و هیچ چیز از اوضاع شما بر ما پوشیده و مخفی نیست.»

۵۸- امام عصر از طریق ولایت معنوی و غیبی نیازهای مومنان را پاسخ میدهد و آنانرا به سوی مقصود هدایت می کند.

۵۹- امام مهدی (ع) دو مسئولیت «تعلیم و تبیین دین (مرجعیت علمی)» و «حکومت و ولایت ظاهری» خود را به عالمان دین واگذار کرده است.

۶۰- برای درک درست از رهبری امام در عصر غیبت باید معنای غیبت را در مقابل ظهور بررسی کرد نه در مقابل حضور. امام را غایب می نامند چون ایشان از نظرها غایبند نه اینکه در جامعه حضور ندارند.

۶۱- براساس فرمایش امام علی (ع) حجت خداوند در میان مردم حضور دارند ایشان می بینند و دیده نمی شوند.

۶۲- رهبری امام در عصر غیبت را به خورشید پشت ابر تشبیه کرده اند این پنهان بودن در پشت ابر ناشی از عدم شایستگی و ناتوانی انسانها در مشاهده ی خورشید تابناک حقیقت است.

۶۳- امام عصر می فرمایند: « بهره بردن از من در عصر غیبتم مانند بهره بردن از آفتاب است هنگامی که پشت ابرهاست . »

۶۴- امام عصر در نامه ای به شیخ مفید می فرماید: « ما از اخبار و احوال شما آگاهیم و هیچ چیز از اوضاع شما بر ما پوشیده و مخفی نمی ماند.» این سخن مربوط به ولایت معنوی امام مهدی (ع) است.

سوالات چند گزینه ای

۶۵- تشبیه امام منتظر (عج) به خورشید تابان پشت ابرها، با وجه شباهت مفهوم می گردد؟

۱- قرار گرفتن غیبت در برابر حضور است و نه در مقابل ظهور

۲- پنهان نبودن خورشید فروزان در بهره رسانی بی دریغ انوار خود

۳- عدم حضور خورشید تابناک حقیقت در بین مردم و عدم لیاقت آنان

۴- عدم شایستگی و ناتوانی انسانها در مشاهده خورشید تابناک حقیقت

۶۶- هرگاه این سخن علی (ع): «زمین از حجت خدا خالی نمی ماند، اما خداوند به علت ستمگری انسانها و زیاده روی شان در گناه، آنان

را از وجود حجت در میان آنها بی بهره می سازد.» مورد دقت قرار دهیم، راه فهم آیه..... همواری گردد که بگوییم: علت غیبت

حضرت مهدی (عج).....

۱- ذلک بان الله لم یک مُعْتَبَرًا نعمه انعمها علی قوم حتی یُعْتَبَرُوا ما بانفسهم - خود مردم اند.

- ۲- هو الذی ارسل رسوله بالهدی و دین الحق لیظهره علی الدین کله و لو کره المشرکون- خود مردم اند.
- ۳- ذلک بان الله لم یکئ مُغیراً نعمه انعمها علی قوم حتی یغیروا ما بانفسهم- قضای حتمی خداوند است.
- ۴- هو الذی ارسل رسوله بالهدی و دین الحق لیظهره علی الدین کله و لو کره المشرکون- قضای حتمی خداوند است.

درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.

- ۶۷- بخش اصلی رهبری امام مهدی (عج) مربوط به قلمرو ولایت معنوی است.
- ۶۸- امام زمان (عج) در دوره غیبت کبری از طریق پیروان خود مردم را رهبری می کند.
- ۶۹- با توجه به مفهوم آیه ی شریفه < ان الله لا یغیر ما بقوم حتی یغیروا ما بانفسهم > می توان علت اصلی غیبت امام (عج) را استنباط کرد.
- ۷۰- غیبت امام زمان (عج) در مقابل ظهور است و حجت خداوند در میان مردم حضور دارد.

سوالات کوتاه پاسخ

- ۷۱- غیبت صغری را تعریف کنید.
- ۷۲- منظور از پدران امت چه کسانی هستند؟
- ۷۳- امام زمان (عج) در دوره غیبت صغری از چه طریقی پیروان خود را رهبری می کردند؟
- ۷۴- به چه دلیل خداوند آخرین ذخیره و حجت خود را از نظر ها پنهان کرد تا امت در شکلی جدید ادامه یابد؟

پاسخ درست را تشخیص دهید.

- ۷۵- تشبیه خورشید پشت ابر در رهبری امام عصری (عج) بیانگر چیست.
 (أ) وجود امام و حضور در میان مردم
 (ب) نبود امام به علت عدم شایستگی جامعه اسلامی
- ۷۶- امام زمان (عج) در دوره غیبت صغری از طریق افرادی که به معروفند، با شیعیان ارتباط داشت.
 ۱- نواب اربعه
 ۲- نواب عام

تکمیل کنید:

- ۷۷- امام زمان (عج) در دوره غیبت صغری از طریق افرادی خاص که به معروفند، با شیعیان ارتباط داشت.
- ۷۸- از نامه امام عصر (عج) به شیخ مفید (ره) در می یابیم: در حقیقت، هم اکنون نیز ایشان و مسلمانان است.
- ۷۹- پیامبر گرامی (ص) خود و امام علی (ع) را معرفی کرده است.
- ۸۰- خداوند نعمت هدایت را با وجود و خود کامل کرده و راه رسیدن به را به انسان ها نشان داده است
- ۸۱- رهبری امام زمان (عج) در عصر غیبت به تشبیه شده است.

بخش آیات

۸۲- با توجه به آیه، «إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ» به سوالات زیر پاسخ دهید:

الف) مفهوم آیه را بنویسید. (ب) از آیه چه نکته ای قابل استنباط است؟

ج) به نظر شما با توجه به آیه، آینده ملت ها به چه چیزی بستگی دارد؟

د) زمینه ساز هلاکت و بد بختی، یا عزت و سربلندی یک جامعه چه کسانی هستند؟

۸۳- بر اساس آیه ی: «إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ» (رعد ، ۱۱) علت اصلی غیبت امام عصر (عج) چه بود؟

سوالات پاسخ کوتاه

۸۴- عامل از دست دادن نعمت چه می باشد؟

۸۵- غیبت صغری را تعریف کنید.

۸۶- منظور از پدران امت چه کسانی هستند؟

۸۷- غیبت امام زمان تا چه زمانی ادامه پیدا میکند؟

۸۸- در دوران غیبت صغری شیوه ارتباط با امام عصر چگونه بود؟

۸۹- توصیف پیامبر از خودشان و حضرت علی نسبت به امت چگونه بود؟

۹۰- امام عصر دو مسئولیت «تعلیم و تبیین دین و حکومت و ولایت ظاهری را به چه کسانی وا گذار کرده است؟

سوالات تشریحی

۹۱- خداوند نعمت هدایت را با وجود چه کسانی کامل کرده است؟

۹۲- دوران غیبت امام عصر (عج) چه زمانی پایان می یابد؟

۹۳- امام حسن عسکری در ارتباط با امام زمان (ع) چه وظیفه ای را بر عهده داشت؟

۹۴- علت اینکه رهبری امام در عصر غیبت به خورشید پشت ابر تشبیه شده است، چیست؟

۹۵- رهبری و امامت حضرت مهدی در عصر غیبت چگونه انجام می شود؟

۹۶- امام مهدی درباره رهبری خود در عصر غیبت چه فرموده است؟

۹۷- چرا غیبت امام عصر (عج) به « خورشید پشت ابر » تشبیه شده است؟

۹۸- امام عصر (عج) رهبری خود را در عصر غیبت به چه چیز تشبیه کرده اند؟

۹۹- نایبان چهارگانه در دوره غیبت صغری چه مسئولیتی بر عهده داشتند؟

۱۰۰- امام حسن عسکری (ع) در ارتباط با فرزندش حضرت مهدی (عج) چه اقداماتی انجام داد؟

عنوان درس: در انتظار ظهور درس ۱۳

نکات:

۱۰۱- موعود یعنی وعده داده شده ، انسانی که ظهورش در ادیان الهی به خصوص اسلام وعده داده شده است .

۱۰۲- منجی یعنی نجات بخش و رهایی ساز ؛ انسانی که در پایان تاریخ ظهور می کند و مستضعفان را نجات می دهد .

۱۰۳- « وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لِيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ: وعده داد خداوند به کسانی که ایمان آورند و عمل صالح انجام دهند که آنان را جانشین در زمین قرار دهد.» بر اساس این آیه وعده ی خداوند به کسانی که عمل صالح انجام می دهد، حکومت روی زمین در آینده است .

۱۰۴- « ... اسْتَضَعِفُوا فِي الْأَرْضِ نَجَعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَ نَجَعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ: آنان را پیشوایان قرار دهیم و آنان را وارثان زمین قرار دهیم.» بر اساس این آیه حکومت روی زمین از آن ناتوان شمرده شدگان است .

۱۰۵- « أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ: بدرستی که وارث زمین می شوند بندگان نیکوکار من.» بر اساس این آیه حکومت روی زمین از آن بندگان صالح است .

۱۰۶- کسانی که در جبهه ی حق قرار گرفته اند عبارتند از انسانهایی که در راه خداپرستی ، عدالت ، انسان دوستی ، آزادی ، آرمان های متعالی ، بهروزی و سعادت دیگران ، زیبایی ها و فضایل اخلاقی و احقاق حقوق محرومان و مستضعفان تلاش کردند .

۱۰۷- کسانی جبهه ی باطل را تشکیل می دهند که خودخواه و خودپرست هستند، شرک و کفر و ستمگری پیشه ساخته اند ، برای رسیدن به خواسته های خود بهره کشی از انسانها ، فساد و بی بندوباری ، زشتی های اخلاقی و تجاوز به حقوق دیگران را پیشه ی خود ساخته اند .

۱۰۸- عقیده ی اصلی همه ی پیامبران الهی بر این باور است که یک ولی الهی ظهور می کند و حکومت جهانی و عادلانه ای تشکیل دهد که فقط بر اساس دین خدا اداره شود .

۱۰۹- همه ی پیامبران الهی در اصل الهی بودن پایان تاریخ برای ظهور ولی خدا و برقراری حکومت جهانی اتفاق نظر دارند .

۱۱۰- یهودیان معتقدند که مسیح هنوز نیامده روزی خواهد آمد و دین حضرت موسی را در جهان گسترش خواهد داد .

۱۱۱- مسیحیان معتقدند که حضرت عیسی همان منجی و موعود آخرالزمان است .

۱۱۲- آئین زردشت معتقد به ظهور به سوشیانت به معنای منجی و رهاننده است .

۱۱۳- اعتقاد به منجی در بین پیروان ادیان فرصت ارزشمندی است و زمینه ی گفتگوی ادیان و وحدت ادیان را جهت برقراری عدالت جهانی و نفی قدرت حاکمیت سلطه گران جهانی را فراهم می کند .

۱۱۴- مسلمانان معتقدند منجی بزرگ انسانها از نسل پیامبر(ص) است و یکی از القاب او مهدی است در کتابهای اهل سنت نیز به این مسئله تأکید شده است .

۱۱۵- فواید معلوم بودن مشخصات امام زمان عبارتند از :

الف) هر ماجراجوی فریب کاری که بخواهد خود را مهدی معرفی کند شناخته می شود .

ب) پیروان حضرت ، امام خود را حاضر و ناظر بر اعمال خود می بینند و می دانند که امام آگاه از اعمال ایشان است .

ج) پیروان آن حضرت بتوانند خواسته ها و تمایلات درونی خودشان را با او نجوا کنند و برای کسب رضایت او امید و نشاط و پویایی تلاش کنند .

(د) جامعه از هدایت امام برخوردار شود .

۱۱۶- افزایش معرفت به امام عصر و تقویت محبتی که به دنبال آن می آید وظیفه هر مسلمانی است.

۱۱۷- شناخت جایگاه امام در پیشگاه الهی، آشنایی با شیوه حکومت داری ایشان به هنگام ظهور، آشنایی با صفات و ویژگیهای ایشان در سخنان معصومین از عوامل مؤثر در معرفت و محبت به امام زمان و از بین رفتن تردیدهاست.

۱۱۸- انتظار یک امر فطری انسانی و یک اصل مثبت اجتماعی است .

۱۱۹- شخص منتظر تسلیم وضع موجود نمی شود و به همان اندازه که به آینده امید دارد، از گذشته نیز درس می آموزد.

۱۲۰- در انتظار ظهور بودن خود، از برترین اعمال عصر غیبت است، زیرا فرج و گشایش واقعی برای دینداران با ظهور آنحضرت حاصل می شود.

۱۲۱- به اعتقاد جامعه شناسان پویایی جامعه ی شیعه وابسته به دو عامل است :

الف) گذشته ی سرخ ؛ اعتقاد به عاشورا و آمادگی برای ایثار و شهادت.

ب) آینده ی سبز ؛ باور مهدویت و پذیرفتن حکومت های طاغوت.

۱۲۲- مهم ترین مسئولیت های منتظران عبارتند از :

الف) تقویت معرفت و محبت به امام: پیامبر به حضرت علی فرموده است: « بزرگترین مردمان در ایمان و یقین کسانی هستند که در روزگار آینده زندگی می کند پیامبر را ندیده امام در غیبت است فقط به سبب خواندن خطی روی کاغذ ایمان می آورند مربوط به تقویت ایمان است .» عصر غیبت عصر دودلی و شک و تردیدهاست ، مؤمن واقعی به خود تردید راه نمی دهد و با یقین برای فردای روشن آماده می شود.

ب) آماده کردن خود و جامعه برای ظهور: منتظر واقعی عصر غیبت را عصر آماده باش برای یاری امام تلقی می کند و خود را سربازی برای یاری آن حضرت به حساب می آورد، او هر لحظه منتظر است ندای امام در جهان طنین انداز شود و مردم را برای پیوستن به حق فرا خواند.

ج) پیروی از فرمان های امام عصر: پیامبر فرموده است: « خوشا به حال کسی که به حضور قائم برسد، در حالی که پیش از قیام او نیز پیرو او باشد.»

د) دعا برای ظهور امام : امام علی(ع) - فرموده است: «منتظر فرج الهی باشید و از لطف الهی مأیوس نشوید و بدانید که محبوبترین کارها نزد خداوند، انتظار فرج است .

۱۲۳- با تشکیل حکومت امام عصر همه اهداف انبیا تحقق می یابد از جمله:

الف) عدالت گسترده: پیامبر فرمود: «با ظهور امام عصر خداوند زمین را از قسط و عدل پر خواهد کرد، بعد از اینکه از ظلم و جور پر شده باشد.»

ب) آبادانی: امام صادق می فرماید: «در آن هنگام زمین، ذخایر خود را آشکار می کند و بر کات خود را ظاهر می سازد.»

ج) شکوفایی عقل و علم: همه مردم به کسب دانش و فهم اسرار هستی علاقه نشان می دهند و از رازهای هستی یکی پس از دیگری پرده بر می دارند.

د) -امنیت کامل: تلاش های مصلحان اجتماعی و مجاهدت مجاهدان و مبارزان راه حق، این بوده است که انسانها با امنیت کاملدر کنار هم زندگی کنند.

ه) فراهم شدن زمینه رشد و کمال: در جامعه مهدوی زمینه های رشد و تکامل همه افراد فراهم است و انسان ها به هدفی که در خلقت برای آنها تعیین کرده، بهتر و آسان ترمی رسند.

بخش آیات

۱۲۴- پیام آیه: « وَ تُرِيدَانُ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعُّوْا فِي الْأَرْضِ وَ نَجْعَلُهُمْ أُتْمَةً وَ نَجْعَلُهُمُ الْوَارِثِينَ. » (فَصَّص، ۵) را بنویسید.

۱۲۵- پیام آیه زیر درباره ی آینده ی تاریخ را بنویسید

« وَ لَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ، أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ »

همانا نوشتیم در زبور پس از ذکر (تورات).....

۱۲۶- بر اساس آیه ی: « وَ لَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ » (انبیاء، ۱۰۵)

چه آینده ای برای تاریخ انسان پیش بینی شده است ؟

۱۲۷- بر اساس آیه ی: « وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لِيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ... » (نور، ۵۵) چه آینده های

برای تاریخ انسان پیش بینی شده است ؟

۱۲۸- پیام آیه ی: « وَ لَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ. » (انبیاء ، ۱۰۵) را بنویسید؟

سوالات چند گزینه ای

۱۲۹- عقیده اصلی پیامبران الهی درباره پایان تاریخ در کدام گزینه آمده است ؟

۱۳۰- یک ولی الهی ظهور می کند و حکومت جهانی و عادلانه ای تشکیل می دهد که فقط بر اساس دین خدا اداره می شود.

۱۳۱- یک ولی الهی ظهور می کند و حکومت جهانی و عادلانه ای تشکیل می دهد که فقط بر اساس آخرین دین الهی اداره می شود.

۱۳۲- در آخر الزمان منجی بزرگ انسانها به اذن خداوند ظهور می کند و حکومت جهانی اسلام را تشکیل می دهد.

۱۳۳- در آخر الزمان منجی بزرگ انسانها از نسل پیامبر اکرم ظهور خواهد کرد و عدالت واقعی را اجرا خواهد کرد.

۱۳۴- کدام یک از قلمروهای رسالت پیامبر در زمان غیبت کبری انجام نمی یابد؟

الف) دریافت وحی ب) مرجعیت علمی ج) ولایت ظاهری د) ولایت معنوی

۱۳۵- به اعتقاد بسیاری از جامعه شناسان پویایی جامعه شیعه در طول تاریخ به و وابسته بودن است .

۱- تلاش برای گسترش عدالت در جهان -نپذیرفتن حکومت‌های طاغوتی

۲- گذشته سرخ اعتقاد به عاشورا- نپذیرفتن حکومت های طاغوتی

۳- گذشته سرخ اعتقاد به عاشورا- آینده سبز باور به مهدویت

۴- تلاش برای گسترش عدالت در جهان -آینده سبز باور به مهدویت

۱۳۶- عصر غیبت عصر است و از برترین اعمال عصر غیبت است. زیرا در این دوره حاصل می شود .

۱- پیروی و تبعیت -انتظار فرج-فتنهایگوناگونانودیشههایرنگارنگ

۲- پیروی و تبعیت -تقویتایمان - فتنهایگوناگونانودیشههایرنگارنگ

۳- شک و تردید ها-انتظار فرج-گشایشواقعیبرایدیندارانباظهورحضرت

۴- شک و تردید ها-تقویتایمان-گشایشواقعیبرایدیندارانباظهورآنحضرت

۱۳۷- کدام یک از فواید مشخصات امام زمان (عج) و حضور ایشان در جامعه نمی باشد؟

(۱) پیروان آن حضرت ، امام خود را حاضر و ناظر بر مردم می یابند.

(۲) جامعه به صورت های گوناگون از هدایت های امام برخوردار می شوند.

(۳) پیروان حضرت از زمان ظهور آگاهی یافته و در نتیجه آمادگی بیشتری پیدا می کنند.

(۴) جلوگیری از فریبکاریکسانیکه خودرابه دروغ مهدی موعود معرفی می کنند

۱۳۸- کدام یک از فواید معلوم بودن مشخصات امام زمان (عج) و حضور ایشان در جامعه نیست ؟

(۱) شناخته شدن هر ماجراجوی فریب کار که بخواهد خود را مهدی موعود معرفی کند.

(۲) احساس حضور امام وگفتگو با آن حضرت

(۳) رشد فکری و درخواست مردم برای قیام آن حضرت

(۴) برخورداری جامعه به صورت های گوناگون از هدایت های امام

۱۳۹- در آیه: «وعد الله الذین ءامنوا منکم و عملوا الصالحات لیستخلفنهم فی الارض کما استخلف الذین من قبلهم»

وعدہ خداوند در مورد جانشینی چه کسانی است؟

(۱) مستضعفین و کسانی که ناتوان شمرده شده اند. (۲) کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند.

۳) کسانی که در راه خدا جان خود را فدا کرده اند. (۴) اهل کتاب و آن ها که بر محور توحیدی باقی مانده اند.

۱۴۰- کدام مطلب از آیه شریفه: «و لقد كتبنا في الزبور من بعد الذكر ان الارض يرثها عبادي الصالحون» استنباط نمی شود؟

(۱) پیش بینی آینده تاریخ در کتب آسمانی

(۲) تورات بعد از زبور نازل شده است .

(۳) پیروزی نهایی حق بر باطل

(۴) بندگان شایسته ی خداوند زمین را به ارث می برند.

تکمیل کنید:

۱۴۱- شناخت جایگاه امام در پیشگاه الهی و آشنایی با شیوه حکومت داری ایشان به هنگام ظهور از عوامل ظهور در.....به امام زمان است.

۱۴۲- از مسئولیتهای « شخص منتظر» در دوره غیبت، تقویت می باشد.

۱۴۳- عصر غیبت، عصر و است.

۱۴۴- منتظر حقیقی تلاش می کند در عصر غیبت هم پیرو باشد و از ایشان کند.

۱۴۵- پویایی جامعه شیعه در طول تاریخ به گذشته سرخ ، و آمادگی برای ایثار و شهادت در راه بستگی دارد.

۱۴۶- پیروان حضرت مهدی (عج) می دانند که ایشان از حال مسلمانان آگاه اند و از و اطلاع دارند.

۱۴۷- از فوائد حضور امام عصر(عج) این است که مردم در جامعه به صورت های گوناگون از هدایت های امام عصر (عج) و از ایشان برخوردار می شوند.

۱۴۸- هر کس بمیرد و امام زمانش را نشناسد، به مرگ.....از دنیا رفته است.

سوالات کوتاه پاسخ

۱۴۹- نظر ما مسلمانان در مورد ظهور موعود در اسلام را بیان کنید.

۱۵۰- جهان صحنه مبارزه کدام دو جبهه است؟

۱۵۱- چهار مورد از مسئولیتهای « شخص منتظر» در دوره غیبت را نام ببرید .

۱۵۲- (۲ مورد)، از فوائد زنده بودن امام زمان(عج) و حضور ایشان در جامعه را ذکر کنید؟

۱۵۳- اتفاق نظر پیامبران و پیروان آنان در مورد موعود و منجی را بنویسید؟

۱۵۴- پویایی جامعه ی شیعه در طول تاریخ به چه عواملی بستگی دارد؟

۱۵۵- آینده سبز شیعه به چه معناست؟

۱۵۶- سه مورد از اهداف حکومت جهانی امام زمان را نام ببرید.

۱۵۷- طرح الهی اعلام شده از طرف پیامبران برای تاریخ چیست؟

پاسخ درست را تشخیص دهید:

۱۵۸- کدام مورد، از فوائد زنده بودن امام زمان (عج) مشخص بودن پدر و مادر آن حضرت و حضور ایشان در جامعه است؟

الف) پیروان آن حضرت می دانند که ایشان از حال مسلمانان آگاه اند و از فداکاری ها و مجاهدت مؤمنان اطلاع دارند.

ب) بنابر سخنان صریح پیامبر (ص) و ائمه اطهار (ع) موعود و منجی انسان، دوازدهمین امام و فرزند امام حسن عسکری (ع) است.

۱۵۹- کدام یک از فوائد معلوم بودن مشخصات امام زمان (عج) و حضور ایشان در جامعه نیست؟

۱) شناخته شدن هر ماجراجوی فریب کار که بخواهد خود را مهدی موعود معرفی کند.

۲) رشد فکری و درخواست مردم برای قیام آن حضرت

۱۶۰- عصر غیبت عصر است و از برترین اعمال عصر غیبت است.

۱- پیروی و تبعیت - تقویت ایمان

۲- پیروی و تبعیت - انتظار فرج

۱۶۱- مفهوم حدیث "من مات و لم يعرف امام زمانه مات میتة جاهلیة" می باشد:

۱- اگر کسی امام زمان را شناسد و از او پیروی ننماید عملاً از رسالت رسول خدایی بهره می ماند.

۲- شناخت جایگاه امام زمان در پیشگاه الهی سبب معرفت و محبت به ایشان می شود.

سوالات تشریحی

۱۶۲- در صحنه مبارزه بین حق و باطل، چه کسانی در جبهه حق و چه کسانی در جبهه باطل قرار دارند؟

۱۶۳- چه کسانی می توانند یاران راستین امام باشند؟

۱۶۴- اعتقاد انتظار ظهور امام زمان (عج) چه تاثیری در شخص منتظر میگذارد؟

۱۶۵- پویایی جامعه ی شیعه ناشی از چه عامل هایی است؟

۱۶۶- پیامبران الهی برای تحقق وعده های الهی از چه طرحی برای پایان تاریخ سخن گفته اند؟ یا چگونه همه ی ادیان درباره اعتقاد به

موعود والهی بودن آن اتفاق نظر دارند؟

۱۶۷- آینده ی تاریخ از دیدگاه خدا پرستان به چه سرنوشتی خواهد انجامید؟ و پیروزی از آن کدام جبهه خواهد بود؟ یا ازدیدگاه

قران کریم آینده تاریخ از آن چه کسانی است؟

۱۶۸- آینده ی تاریخ صحنه زندگی کدام مبارزات است و به چه صورت خود را نمایان می کند؟

۱۶۹- اعتقاد به منجی در بین پیروان پیامبران چه پیامدی می تواند داشته باشد؟

۱۷۰- عقیده مسلمانان علی الخصوص اهل سنت در مورد موعود آخر الزمان چیست؟

۱۷۱- اعتقاد به زنده بودن امام عصر و حضور ایشان در جامعه چه فوایدی دارد؟

۱۷۲- توضیح دهید که آیا کسانی که فقط با « دعا و گریه » منتظر ظهور حضرت ولی عصر (عج) هستند می توانند یاران راستین امام باشند؟

۱۷۳- معلوم بودن مشخصات امام زمان (عج) و حضور ایشان در جامعه چه فوایدی خواهد داشت؟

۱۷۴- آیا موضوع موعود و منجی، خاص دین اسلام است؟ توضیح دهید.

۱۷۵- به اعتقاد جامعه شناسان « پویایی جامعه شیعه » در طول تاریخ به چه عواملی وابسته بوده است؟

۱۷۶- پیامبران برای تحقق وعده های الهی در پایان تاریخ از چه طرح خاصی سخن گفته اند؟

۱۷۷- چرا تقویت معرفت و محبت به امامی که از مسئولیتهای شخص منتظر در عصر غیبت است؟

۱۷۸- انتظار چه مفهومی دارد و شخص منتظر کیست؟

۱۷۹- چگونه همه ادیان درباره اعتقاد به موعود و الهی بودن پایان تاریخ اتفاق نظر دارند؟

۱۸۰- دو فایده معلوم بودن مشخصات امام زمان (عج) و حضور ایشان در جامعه را بنویسید.

۱۸۱- توضیح دهید خداپرستان درباره آینده تاریخ چه اعتقادی دارند؟

۱۸۲- هسته مرکزی یاران امام زمان را چه کسانی تشکیل می دهند؟

۱۸۳- اعتقاد شیعه در مورد موعود چیست؟

۱۸۴- حکومتی که امام عصر تشکیل می دهد و جامعه ای که می سازد چگونه حکومت و جامعه ای است؟

۱۸۵- تحلیل کنید مهمترین هدف جامعه مهدوی کدام است؟

عنوان درس : مرجعیت و ولایت فقیه (درس ۱۴)

نکات :

۱۸۶- قبول ولایت الهی به زمانی خاص مربوط نمی شود .

۱۸۷- همه ی مسلمانان نمی توانند درباره ی احکام دین تحقیق و تفقه کنند لازم است گروهی در این باره تحقیق کنند .

۱۸۸- پس از رحلت پیامبر(ص) وجود کتاب الهی به تنهایی برای تشکیل و تعالی نظام و جامعه ی اسلامی کافی نیست و جامعه به ولایت معنوی و مرجعیت علمی و حکومت اسلامی نیازمند است .

۱۸۹- مرجعیت دینی : دین برنامه ی زندگی بشر است اختصاص به عصر پیامبر و امام ندارد به همین دلیل مسائل جدید پیش می آید که یک مسلمان می خواهد درباره آنها اطلاعات کافی بدست آورد، مثل بانکداری ، بیمه ی اجتماعی ، نماز در هواپیما که پاسخ دادن به آنها جز با تکیه بر تخصص عمیق و تسلط کامل بر منابع دینی مقدور نیست .

۱۹۰- تشکیل حکومت اسلامی : مسئولیت تشکیل حکومت بر عهده ی پیامبر خدا و امام معصوم است که بر مبنای قانون الهی نظام اجتماعی اسلام را به وجود آورند .

۱۹۱- قرآن کریم مناسب ترین راه حل را برای تشکیل حکومت و تبیین دین را در اختیار انسان ها قرار داده است .

۱۹۲- تفقه به معنای تفکر عمیق است .

۱۹۳- از نظر قرآن گروهی باید تفقه در دین را وظیفه ی اصلی خود قرار دهند .

۱۹۴- کسی را که معرفت عمیق در دین و احکام دینی داشته باشد، فقیه گویند .

۱۹۵- فقها با تکیه بر دو پشتوانه وظایف مربوط به مرجعیت علمی و حکومت اسلامی را انجام می دهند:

الف) پشتوانه اول قرآن کریم، سیره و سنت پیامبر(ص)

ب) رعایت تقوای

۱۹۶- امام عصر در پاسخ اسحاق بن یعقوب درباره ی رویدادهای جدید فرمود به راویان حدیث مراجعه کنید. راویان حجت من برشمایند و من حجت خدا بر آنها .

۱۹۷- کسی که خود در احکام دین متخصص نیست باید به متخصصان دین مراجعه کند تا اعمالش موافق با موازین دین باشد به این نوع مراجعه تقلید می گویند .

۱۹۸- به فقیهی را که برای تقلید در اعمال دینی به او رجوع شده مرجع می گویند .

۱۹۹- از میان فقیهان کسی که توانایی لازم برای برپایی و اداره ی حکومت اسلامی را دارد براساس احکام دین رهبری جامعه را به دست می گیرد، به چنین فقیهی، ولی فقیه می گویند .

۲۰۰- در عصر غیبت مرجعیت دینی در شکل مرجعیت فقیه ادامه می یابد .

۲۰۱- در عصر غیبت حکومت اسلامی در چهارچوب ولایت فقیه استمرار پیدا می کند .

۲۰۲- شرایط فقیه شایسته با توجه به احادیث عبارتند از :

الف) با تقوا و عادل باشد.

ب) زمان شناس باشد.

ج) از دیگران داناتر باشد .

۲۰۳- راه های شناخت فقیه واجدالشرايط :

الف) خودمان به اندازه ای از علم فقه اطلاع داشته باشیم که بتوانیم تشخیص دهیم .

ب) از دو نفر عادل مورد اعتماد پرسیم .

ج) فقیه مورد نظر به قدری مشهور باشد که انسان مطمئن شود واجدالشرايط است .

۲۰۴- انتخاب مرجع واجدالشرايط باید آگاهانه باشد . هم حق هر فرد و هم وظیفه ی اوست .

۲۰۵- اگر کسی پس از مدتی تشخیص دهد که فقیه دیگر از مرجع اش اعلم تر و شایسته تر است باید به تشخیص خود عمل کرده و از فقیه اعلم پیروی نماید.

۲۰۶- معیار و ملاک برای تشخیص فقیه اعلم و شایسته، تشخیص خود فرد بر مبنای قوانین دین است .

۲۰۷- در انتخاب مرجع تقلید دانش و تقوا نقش اساسی دارد .

۲۰۸- مسئولیت های سه گانه ی پیامبر(ص) پس از رحلت تعطیل نمی شود بلکه در هر عصر از جهت شکل و شیوه ی اجرایی تغییر می کند .

۲۰۹- شایستگی رهبر جامعه ی اسلامی به داشتن مشروعیت و مقبولیت است .

۲۱۰- مشروعیت یعنی از نظر قوانین شرعی دارای اعتبار بودن به عبارت دیگر ولی فقیه باید شرایط مربوط به رهبری را که دین معین کرده است را داشته باشد .

۲۱۱- حکمی که مورد پذیرش دین نیست، مشروعیت ندارد، حکم چنین کسی حکم طاغوتی است؛ پیروی و تبعیت از آن حرام است

۲۱۲- شرایط رهبر جامعه بنا بر آیات و روایات :

الف) عادل و با تقوا باشد .

ب) زمان شناس باشد و احکام دینی را متناسب با نیازهای روز بدست آورد.

ج) با تدبیر باشد و جامعه را در شرایط پیچیده جهانی رهبری کند.

د) شجاعت و قدرت روحی داشته باشد و بدون ترس و واهمه با دشمنان دین مبارزه کند.

۲۱۳- مقبولیت یعنی پذیرش و قبول مردم و پیاده کردن احکام الهی و سرانجام هدایت جامعه بدون زور و فشار.

۲۱۴- انتخاب ولی فقیه به دو صورت است:

الف) ولی فقیه ممکن است به طور مستقیم و در یک مرحله از طرف مردم انتخاب شود و رهبری جامعه را به دست گیرد مانند امام خمینی

ب) ولی فقیه ممکن است به طور غیر مستقیم و در دو مرحله از طرف مردم انتخاب شود رهبری جامعه را به دست گیرد مانند آیت الله خامنه

سوالات چند گزینه ای:

۲۱۵- ولی فقیه چگونه برگزیده میشود؟

الف) با مشروعیت الهی ب) با مقبولیت عامه

ج) با انتصاب خاص از طرف امام عصر د) با مشروعیت الهی و مقبولیت عامه

۲۱۶- آیه زیر با کدام یک از قلمروهای پیامبر(ص) مطابقت دارد؟

« فَلَوْلَا نَفْرَمِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ »

الف) دریافت و ابلاغ وحی ب) مرجعیت علمی ج) ولایت ظاهری د) ولایت معنوی

۲۱۷- طبق تعالیم قرآن، باید گروهی وقت و همت خود را صرف شناخت دقیق و عمیق دین کنند که اصطلاحاً به آن ها میگویند.

الف) مجلس خبرگان ب) مرجع تقلید ج) رهبر د) ولی فقیه

۲۱۸- رجوع غیرمتخصص به متخصص در مسایل شرعی را اصطلاحاً میگویند؟

الف) اجتهاد ب) مرجع ج) فقیه د) تقلید

۲۱۹- راه شناخت فقیه واجد شرایط تقلید کدام است؟

الف) خود انسان اهل خبره بوده فقیه واجد شرایط را تشخیص دهد.

ب) دونفر عادل مورد اعتماد فقیه واجد شرایط را معرفی نمایند

ج) فقیهی چنان مشهور شود که انسان مطمئن شود او واجد شرایط است.

د) هر سه مورد از راههای شناخت فقیه واجد شرایط است.

۲۲۰- آیا فقیه می تواند همزمان هم مرجع تقلید باشد و هم ولی فقیه؟

الف) خیر ب) چنین جوازی در شرع وجود ندارد.

ج) بلی د) ولی فقیه در صورت رای مردم می تواند مرجع باشد.

۲۲۱- منظور از حوادث واقعه در حدیث «فأما الحوادث الواقعة فارجعوا فيها إلى رواه حديثنا» چیست؟

الف) روایان احادیث ب) فقیهی که به مرحله تخصص در دین رسیده است

ج) رویدادهای جدیدی هستند که در عصر ائمه وجود نداشت.

بخش آیات

۲۲۲- چه نکاتی از آیه « فَلَولا نَفَرَمِنَ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ » (توبه/۱۲۲) قابل استنباط است؟

۲۲۳- پیام برای آیه ی «و ما كان المؤمنون لينفروا كافة فلولا نفر من كل فرقة منهم طائفة ليتفقهوا في الدين ولينذروا قومهم» (نومی) شود که مؤمنان همگی اعزام شوند پس چرا اعزام نشوند از هر گروهی جمعی از آن ها تا دانش بیاموزند و مردم خویش را هشدار دهند. بنویسید؟

پاسخ درست را تشخیص دهید:

۲۲۴- رجوع غیرمتخصص به متخصص در مسایل شرعی را اصطلاحاً می گویند؟

الف) اجتهاد ب) تقلید

۲۲۵- آیا انتخاب فقیه می تواند مانند انتخاب مرجع تقلید باشد؟

الف) بلی می تواند، چون اداره جامعه با وجود آنان امکان پذیر است
ب) خیر نمی تواند، چون ولی فقیه بیان کننده قوانین و مقررات اجتماعی اسلام است.

۲۲۶- برقراری حکومت اسلامی در عصر غیبت یک ضرورت اساسی در اجرای احکام اسلامی است، به مؤمنان و منتظران فرصت می دهد که:

الف) آنچه را برای آمادگی ظهور لازم است، فراهم سازند.

ب) از میان هزاران راهی که به بن بست می انجامد راه درست را برگزید.

۲۲۷- فقیهی می تواند رهبری جامعه اسلامی را بر عهده بگیرد و کشور را اداره کند که،.....

الف) شرایط تعیین شده در دین را دارا باشد. ب) هم مشروعیت و هم مقبولیت داشته باشد.

درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را با (ص/خ) مشخص کنید.

۲۲۸- برقراری حکومت اسلامی در عصر غیبت یک ضرورت اساسی در اجرای احکام اسلامی است، به مؤمنان و منتظران فرصت می

دهد که، آنچه را برای آمادگی ظهور لازم است، فراهم سازند.

۲۲۹- مشهور بودن فقیه در میان اهل علم از راه های شناخت فقیه واجد شرایط می باشد.

۲۳۰- فقیهی می تواند رهبری جامعه اسلامی را بر عهده بگیرد و کشور را اداره کند که، شرایط تعیین شده در دین را دارا باشد و هم

مورد پذیرش مردم باشد.

۲۳۱- طبق تعالیم قرآن، باید گروهی وقت و همت خود را صرف شناخت دقیق و عمیق دین کنند که اصطلاحاً به آن ها ولی فقیه می گویند.

۲۳۲- ولی فقیه که رهبری جامعه اسلامی را بر عهده دارد باید « با تدبیر و با کفایت » باشد، تا در مقابل تهدیدها بایستد.

تکمیل کنید:

۲۳۳- طبق تعالیم قرآن، باید گروهی وقت و همت خود را صرف شناخت دقیق و عمیق دین کنند که اصطلاحاً به آن ها می گویند

۲۳۴- ولی فقیه که رهبری جامعه اسلامی را بر عهده دارد باید دو شرط و داشته باشد.

۲۳۵- تقلید در احکام دین به معنای است.

۲۳۶- حکومت اسلامی در چهار چوب استمرار پیدا می کند.

۲۳۷- مرجعیت دینی در شکل ادامه می یابد.

۲۳۸- فقیه باید بتواند احکام و را نیز که در زمان پیامبر (ص) و امامان اتفاق نیفتاده به دست آورد.

۲۳۹- در دوره غیبت بنا به فرمان امام زمان (عج) و به نیابت از ایشان واجد شرایط دو مسئولیت «.....» و «رهبری و ولایت» را بر عهده دارد.

۲۴۰- ولی فقیه که رهبری جامعه اسلامی را بر عهده دارد باید با باشد تا بتواند نقشه های دشمنان دین را خنثی سازد.

پاسخ کوتاه دهید

۲۴۱- فقیهی می تواند رهبری جامعه اسلامی را بر عهده گیرد « مشروعیت » و « مقبولیت » داشته باشد. این دو اصطلاح را توضیح دهید.

۲۴۲- مشروعیت ولی فقیه را تعریف کنید.

۲۴۳- دو ویژگی کسی که شایستگی رهبری جامعه اسلامی را دارد، نام ببرید .

۲۴۴- تفقه به چه معناست ؟

۲۴۵- به چه کسی فقیه می گویند ؟

۲۴۶- به چه کسی « ولی فقیه » می گویند ؟

۲۴۷- مرجع تقلید به چه کسی گفته می شود؟

۲۴۸- دو مورد از شرایط مشترک مرجع تقلید و ولی فقیه را ذکر کنید؟

۲۴۹- انتخاب ولی فقیه به چه شیوه هایی انجام می گیرد را فقط نام ببرید.

پاسخ کامل دهید:

۲۵۰- قرآن و پیشوایان دینی چه راه حلی برای تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری در عصر غیبت نشان داده اند.

۲۵۱- نقش فقهاء را در عصر غیبت و در زمان حضور ائمه اطهار (ع) با یکدیگر مقایسه کنید.

۲۵۲- در عصر غیبت، بنا به فرمان امام عصر (عج)، « مرجعیت دینی » و « ولایت ظاهری » مسلمانان چگونه انجام می گیرد؟

۲۵۳- چرا ولی فقیه که رهبری جامعه اسلامی را بر عهده دارد باید « با تدبیر و با کفایت » باشد؟

۲۵۴- چرا تداوم « مرجعیت علمی » در غیبت کبری ضروری است ؟

۲۵۵- چرا ولی فقیه و رهبری جامعه اسلامی را باید « از شجاعت و قدرت روحی » برخوردار باشد؟

۲۵۶- تقلید برای چه کسانی لازم است و شامل چه زمینه هایی میشود ؟

۲۵۷- راه های شناخت فقیه واجد شرایط را بنویسید .

۲۵۸- انتخاب ولی فقیه در کشور ما به دو روش انجام می گیرد ، آن دو را نام برده و به طور کامل شرح دهید.

۲۵۹- انتخاب ولی فقیه به چه شیوه‌هایی انجام می گیرد ؟ توضیح دهید.

۲۶۰- دو شرط مشترک از شرایط ولی فقیه (رهبر) و مرجع تقلید کدامند ؟

۲۶۱- با توجه به احادیث ، شرایط مرجع و فقیهی که شایسته پیروی است را بنویسید.

۲۶۲- انتخاب ولی فقیه به روش « غیر مستقیم » را با ذکر مثال شرح دهید.

۲۶۳- ائمه ی اطهار (ع) در عصر خود چگونه به مسائل مردم پاسخ می دادند ؟

۲۶۴- چرا مرجع تقلید باید « عادل » و « زمان شناس » باشد ؟

۲۶۵- چرا « تدبیر و کفایت » و « شجاعت و قدرت روحی » از شرایط رهبر جامعه اسلامی است ؟

۲۶۶- چه شرایطی برای مشروعیت یافتن رهبر جامعه اسلامی (ولی فقیه) لازم است ؟

۲۶۷- بنا بر فرمان امام زمان (عج) در دوره غیبت، نیابت ایشان به چه کسی می رسد و مسئولیتهای او چیست ؟

۲۶۸- چرا مرجع باید عادل و زمان شناس باشد ؟

۲۶۹- با کدام شرط مرجع تقلید می تواند احکام دینی را متناسب با نیاز های روز به دست آورد ؟

۲۷۰- چرا افراد نمی توانند به طور جداگانه برای خود ولی فقیه انتخاب کنند ؟

۲۷۱- میان انتخاب « ولی فقیه » و « مرجع تقلید » چه تفاوتی وجود دارد ؟

۲۷۲- چرا ولی فقیه باید مقبولیت داشته باشد ؟

۲۷۳- منظور از « مشروعیت » و « مقبولیت » ولی فقیه را مختصراً توضیح دهید.

۲۷۴- نقش زمینه سازی حکومت اسلامی برای حکوت جهانی حضرت مهدی (عج) را توضیح دهید.

۲۷۵- آیا تشکیل حکومت اسلامی در عصر غیبت می تواند در زمینه سازی حکومت جهانی حضرت ولی عصر موثر باشد ؟

عنوان درس : رهبری و مردم (درس ۱۵)

نکات:

۲۷۶- حکومت مردم سالار دینی حکومتی است که خواست و اراده ی مردم تعیین کننده شکل نظام و قوانین حاکم بر آن است .

۲۷۷- در حکومت اسلامی از آن جهت که رأی و دخالت مردم در آن نقش محوری دارد «جمهوری» است و از ان جهت که بر اساس قوانین اسلام عمل می شود « اسلامی » است.

۲۷۸- حکومت مردم سالاری دینی نظامی است که مشروعیت خود را از دین و مقبولیت خود را از مردم می گیرد .

۲۷۹- دو تفاوت حکومت مردم سالار دینی با حکومت های غربی:

الف) حکومت مردم سالار دینی بر اساس قوانین اسلام تشکیل می شود و علاوه بر تلاش برای رفاه و آسایش عمومی ،جامعه را به گونه ای اداره می کند که توجه مردم به کمال حقیقی و سعادت ابدی در آخرت بیشتر شود. و یکی دیگر از وظایف حکومت اسلامی برقراری عدالت اجتماعی و تلاش برای آسایش و رفاه مردم است تا فاصله طبقاتی کمتری پدید آید.

ب) اما جمهوریها و دموکراسی های رایج در جهان هدف خود را تأمین خواسته های دنیوی مردم قرار داده و نسبت به ارزشهای الهی کم توجه یا بی توجه اند و علاوه بر این چون بر پایه نظام سرمایه داری شکل گرفته اند به اصل عدالت اجتماعی توجه ندارند و برای

همین نیمی از ثروت دنیا در دست گروه محدودی از ثروتمندان می باشد.

۲۸۰- از دیدگاه قرآن کریم هدف اصلی حکومت اسلامی فراهم آوردن بستر عدالت اجتماعی است تا زمینه ی رشد و تعالی مردم مهیا شود .

۲۸۱- برخی از وظایف رهبر جامعه اسلامی که از قرآن کریم، روایات و سیره معصومین بزرگوار به دست می آید عبارتند از :

۱- تلاش برای اجرای احکام و دستورات اسلامی در جامعه

۲- حفظ استقلال کشور و جلوگیری از نفوذ بیگانگان

۳- تصمیم گیری بر اساس مشورت

۴- ساده زیستی

۲۸۲- ولی فقیه بعنوان نایب و جانشین رسول خدا و امامان وظیفه رهبری جامعه را بر عهده می گیرد و می کوشد تا با پیروی از آن

بزرگواران و سرمشق قرار دادن آنها جامعه را اداره کند.

۲۸۳- در نظام و حکومت اسلامی، مشارکت و همراهی مردم پایه و اساس پیشرفت است و بدون حضور و مشارکت آنان، حکومت

اسلامی دستاوردی نخواهد داشت.

۲۸۴- مردم مسئولیت هایی نسبت به رهبر دارند که عبارتند از:

۱- وحدت و همبستگی اجتماعی

۲- استقامت و پایداری در برابر مشکلات

۳- افزایش آگاهیهای سیاسی و اجتماعی

۴- مشارکت در نظارت همگانی

۲۸۵- حضرت علی(ع) در خصوص رابطه ی رهبر و مردم وقتی که مالک اشتر را برای فرمان روایی مصر برگزید در عهدنامه ای

سیمای حکومت اسلامی را ترسیم کرد.

۲۸۶- در آن نامه حضرت علی(ع) در خصوص دوستی و مهربانی با شهروندان فرمود : مردم یا برادر دینی تو هستند یا هم نوع تو

هستند پس با ایشان مهربان باش .

۲۸۷- از نظر حضرت علی(ع) حاکم باید در کسب رضایت مندی مردم فراگیرترین باشد .

۲۸۸- از نظر حضرت علی(ع) حاکم باید عیب جویان را از خود دور کند زیرا اسرار مردم نزد مدیر و رهبر جامعه است .

۲۸۹- از نظر حضرت علی(ع) حاکم باید در پذیرش خبر سخن چینان شتاب نکند چون سخن چین در لباس نصیحت ظاهر می شود

اما خیانت کار است.

۲۹۰- از نظر حضرت علی(ع) حاکم نباید با ترسو مشورت کند چون ترسو روحیه ی حاکم را سست می کند .

۲۹۱- از نظر حضرت علی(ع) باید بین نیکوکار و بدکار تفاوت گذاشت زیرا اگر تفاوت نباشد نیکوکار به کار خیر بی رغبت و

بدکار به کار بد تشویق می شود .

۲۹۲- ولایت و حکومت اسلامی قلعه محکمی است که منتظران ظهور امام عصر با پشتوانه آن، می توانند خود را برای ظهور آماده

کنند، و این یکی از مصداق های دقیق "انتظار فرج است"

۲۹۳- تشکیل حکومت اسلامی در عصر غیبت زمینه ساز حکومت جهانی حضرت مهدی است. از دو جهت هم در اجرای احکام اسلامی و هم فرصتی است برای منتظران جهت آمادگی برای ظهور.

سوالات چند گزینه ای

۲۹۴- کدام عنوان بر حکومت اسلامی در زمان غیبت کبری صدق میکند؟

الف) حکومت مردم سالاری دینی

ب) حکومت جمهوری اسلامی

ج) حکومت اسلامی ولایت فقیه

د) هر سه عنوان

۲۹۵- حکومت اسلامی بر مبنای اصل ولایت فقیه، با کدام یک از حکومت های موجود در جهان امروز شباهت دارد؟

الف) حکومت های مردم سالار

ب) حکومت های دموکراتیک

ج) حکومت های سلطنتی

د) ماهیّتاً با هیچ نوع حکومتی شباهت ندارد.

۲۹۶- کدام عبارت در خصوص نقش مردم در حکومت اسلامی صحیح نمی باشد؟

الف) نظام اسلامی بدون خواست مردم شکل نمی گیرد.

ب) نظام اسلامی بدون حمایت مردم تداوم نمی یابد.

ج) نظام اسلامی با رای و حمایت مردم مشروعیت پیدا میکند

د) کلیه احکام نظام اسلامی با رای و حمایت مردم عملی می شود.

۲۹۷- کدام نوع از حکومت های موجود در جهان می تواند زمینه ساز حکومت جهانی حضرت مهدی (عج) گردد؟

الف) جمهوری دموکراتیک

ب) حکومت اسلامی در شکل ولایت فقیه

ج) حکومت های سلطنتی

د) حکومت اسلامی در شکل مرجع تقلید

۲۹۸- نهادهای مختلفی هستند که به صورت پیوسته به رهبری مشورت می دهند، از جمله:

الف) مجلس خبرگان رهبری

ب) مجمع تشخیص مصلحت نظام

ج) مجلس شورای اسلامی

د) گزینه ب و ج

۲۹۹- کدام یک از موارد زیر کشور را قوی می کند و به رهبری امکان می دهد که برنامه های اسلامی را به اجرا در آورد

الف) اولویت دادن به اهداف اجتماعی

ب) مشارکت در نظارت همگانی

ج) وحدت و همبستگی اجتماعی

د) افزایش آگاهی های سیاسی و اجتماعی

سوالات صحیح / غلط

۳۰۰- تربیت و هدایت مردم به دین الهی و سعادت حقیقی از وظایف رهبر نسبت به مردم می باشد.

۳۰۱- رهبر باید عیب جوینان را از خود دور کند، زیرا خود نیز عیب هایی دارد و باید بیش تر از همه در پنهان کردن آن ها باید بکوشد.

۳۰۲- براساس آموزش های اسلامی، هدف اصلی نظام اسلامی که در چهار چوب آن تأمین خواسته های دنیوی مردم بر قرار می شود.

۳۰۳- رهبر نسبت به مردم جامعه خود دلسوز و مهربان و برای آنان از خداوند آمرزش می خواهد.

۳۰۴- رهبر در برابر مستکبران متواضع و در برابر مستمندان با عزت و مقتدر عمل می کند.

۳۰۵- رهبر نسبت به مردم جامعه خود دلسوز و مهربان و برای آنان از خداوند آمرزش می خواهد.

۳۰۶- در قبول و تصدیق سخن چین شتاب نکن؛ زیرا سخن چین در لباس خیانتکار ظاهر می شود اما نصیحت گراست

۳۰۷- نظام جمهوری یا مردم سالار، حکومتی است که بر اساس قوانین اسلام تشکیل می شود

۳۰۸- ولی فقیه در تصمیم گیری قاطع و استوار است و با توکل به خدا مانع خلل و سستی در نظام اسلامی می شود.

۳۰۹- کشورهای بیگانه برای سلطه بر مردم، فشار اقتصادی و روانی است.

۳۱۰- برقراری حکومت اسلامی علاوه بر اینکه یک ضرورت اساسی در اجرای احکام اسلامی است، به مومنان و منتظران فرصت می دهد تا خود را برای مقابله با دشمنان آماده سازند.

تکمیل کنید

۳۱۱- آیه ی «یا ایها النبی اتق الله ولا تطع الکافرین و المنافقین، ان الله کان علیما حکیما» از وظایف نسبت به است.

۳۱۲- نباید افراد نیکوکار و بدکار در نظر رهبر یکسان باشد؛ زیرا در این صورت نیکوکاران به کار خیر می شوند.

۳۱۳- در حکومت اسلامی بیش از دیگران به عدالت نیازمندند.

۳۱۴- مهربانی و محبت رهبر باید شامل حال همه ی افراد جامعه باشد؛ زیرا با رضایت عمومی بی اثر می شود.

۳۱۵- براساس آموزش های اسلامی، هدف اصلی نظام اسلامی که در چهار چوب آن بر قرار می شود.

۳۱۶- رهبر نسبت به مردم جامعه خود و برای آنان از خداوند می خواهد.

۳۱۷- رهبر باید در پنهان کردن بکوشد.

۳۱۸- در قبول و تصدیق سخن چین شتاب نکن؛ زیرا سخن چین در لباس ظاهر می شود، اما است.

سوالات کوتاه پاسخ

۳۱۹- چرا امام علی (ع) به مالک اشتر می فرماید: هرگز نیکو کار و بد کار در نظرت یکسان نباشد؟

۳۲۰- با توجه به نامه حضرت علی (ع) به مالک اشتر، توضیح دهید که :

الف - چرا نباید سخن افراد سخن چین را با شتاب پذیرفت؟

یا «در قبول و تصدیق سخن چین شتاب مکن»؟

ب - چرا نباید با افراد ترسو مشورت کرد؟

ج - چرا نباید افراد نیکو کار و بد کار در نظر رهبر یکسان باشد؟

د - چه کسانی در حکومت اسلامی بیش از دیگران به عدالت نیازمندند؟

ه- چرا مهربانی و محبت رهبر باید شامل حال همه ی افراد جامعه باشد؟

و - چرا رهبر باید عیب جویان را از خود دور کند؟

۳۲۱- با توجه به سفارشات حضرت علی (ع) به مالک اشتر بنویسید: چرا رهبر باید از افراد عیب جو و ترسو دوری کند؟ (ش ۸۷)

۳۲۲- در نظام اسلامی پایه و اساس پیشرفت مردم چیست؟

۳۲۳- از مسئولیت های مردم نسبت به رهبر دو مورد را نام ببرید.

ارتباط

۳۲۴- کدام یک از موارد ستوان « الف » با ستون «ب» در ارتباط است؟

ستون ب

ستون الف

- زیرا در انجام کارها روحیه تو را سست می کند.

- زیرا در لباس نصیحت ظاهر می شود ، اما خیانتکار است.

- زیرا مدیر جامعه باید بیشتر از همه در پنهان کردن آن ها بکوشد.

۱- در قبول و تصدیق سخن چین شتاب مکن.

۲- کسانی که اهل عیب جویی از دیگران اند، از خود دور کن.

۳- با ترسو مشورت نکن.

بخش آیات

۳۲۵- با توجه به آیه ی شریفه «یا ایها النبی اتق الله ولا تطع الکافرین و المنافقین، ان الله کان علیما حکیما» چه مسئولیتهایی برای پیامبر اکرم ذکر شده است؟

۳۲۶- پیام آیه ی قرآنی «و شاورهم فی الامر فاذا عزمتم فتوکل علی الله ان الله یحب المتوکلین» را بنویسید.

۳۲۷- در آیه شریفه: «فبما رحمہ من اللہ لنت لهم و لو کنت فظا غلیظ القلب» به کدام وظیفه رهبر در جامعه اسلامی اشاره شده است؟

سوالات تشریحی

۳۲۸- تفاوت اساسی نظام اسلامی با حکومت‌های غربی چیست؟

۳۲۹- تفاوت نظام اسلامی را با سایر حکومت‌های دمکراتیک بنویسید.

۳۳۰- رابطه ی رهبر با مردم چگونه باید باشد؟

۳۳۱- چرا نظام جمهوری اسلامی «مردم سالاری دینی» نامیده می‌شود؟

۳۳۲- از دیدگاه اسلام هدف اصلی از نظام (حکومت) اسلامی چیست؟

۳۳۳- رابطه رهبر با مردم در حکومت اسلامی را بنویسید.

۳۳۴- مسئولیت مردم را نسبت به حکومت اسلامی بنویسید.

۳۳۵- از مسئولیت‌های مردم نسبت به رهبر، مشارکت در نظارت همگانی را توضیح دهید.

۳۳۶- از وظایف رهبر جامعه اسلامی، تلاش برای اجرای احکام و دستورات الهی در جامعه را بنویسید.

عنوان درس : عزت نفس (درس ۱۶)

نکات:

۳۳۷- یکی از مهمترین قدم‌ها در مسیر کمال تقویت عزت نفس است.

۳۳۸- عزت به معنای نفوذ پذیری و تسلیم نبودن، ذلت به معنی شکست‌پذیری و مغلوب و تسلیم بودن.

۳۳۹- راه‌های تقویت عزت نفس عبارتند از:

۳۴۰- شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک

۳۴۱- توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او

۳۴۲- حضرت علی در مورد وصف انسان‌های با عزت می‌فرماید: خالق جهان در نظر آنان عظیم است، در نتیجه غیر خدا در چشم آنان کوچک است.

۳۴۳- پیشوایان ما با تکیه بر بندگی خداوند و پیوند با او توانستند در سخت ترین شرایط، عزتمندانه زندگی کنند و هیچگاه تن به ذلت و خواری ندهند،

برای نمونه:

پیامبر اکرم در محاصره طاقت فرسای مشرکان مکه

امام حسین در عدم بیعت با یزید

حضرت زینب پس از تحمل انبوه مصائب و سختی با قدرت فرمود: «جز زیبایی ندیدم»

۳۴۴- انسان دارای دو دسته تمایل است

الف) تمایلات عالی (خود عالی)

ب) تمایلات دانی (خود دانی)

۳۴۵- خود عالی که با رسیدن به این تمایلات احساس موفقیت و کمال میکنیم.

۳۴۶- خود دانی بعد حیوانی انسان است که نسبت به بعد معنوی و الهی بسیار ناچیز و پایین ترند.

۳۴۷- گرایشی که انسان را به سوی رفتارهای انسانی می کشاند، خود عالی گویند.

۳۴۸- گرایشی که انسان را به سوی بعد حیوانی می کشاند، خود دانی است.

۳۴۹- انسان در درون خود با دو دعوت روبروست:

۱- دعوت عقل و وجدان یا نفس لوّامه

۲- دعوت هوی و هوس یا همان نفس اماره

۳۵۰- پایگاه شیطان در درون انسان خود دانی است.

۳۵۱- بر اساس آیه « مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا: هر کس عزت و سربلندی را بخواهد پس همه عزت ها برای خداست»

سرچشمه همه عزت ها خداست.

۳۵۲- تمایلات عالی مربوط به روح الهی و معنوی انسان است.

۳۵۳- نوجوانی و جوانی بهترین زمان برای پاسخ منفی دادن به تمایلات گناه و بی گناه است.

۳۵۴- تحقیقات نشان می دهد:

الف) اکثر انسان های مفید و نیکوکار جامعه دارای عزت نفس بالایی هستند

ب) اکثر مجرمان و گناهکاران، افراد فاقد عزت نفس هستند یا عزت نفس بسیار پایینی دارند.

۳۵۵- کدام مورد از موارد تقویت کننده عزم و تصمیم محسوب نمی شود؟

- (الف) توکل (ب) کرامت نفس (ج) احساس حضور در پیشگاه خدا (د) تحدی

۳۵۶- کدام برداشت از آیه زیر، برداشت نادرست است؟

- «ای فرزند آدم، این موجودات و مخلوقات را برای تو آفریدم و تو را برای خودم.»
 (الف) خداوند انسان را عزیز آفریده و بر سایر موجودات کرامت بخشیده است.
 (ب) این آیه بیانگر قدر و منزلت یک انسان در پیشگاه خداوند و نظام خلقت است.
 (ج) این آیه منحصرأ بیانگر قدر و منزلت حضرت موسی در پیشگاه خداوند است.
 (د) در این آیه خداوند برای انسان بهای سنگین تری را در نظر میگیرد.

۳۵۷- کدام مورد از راههای تقویت عزت نفس است؟

- (الف) توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او
 (ب) انسان باعزت خلوت و جلوت برایش تفاوتی ندارد.
 (ج) انسان باعزت عوامل بیرونی را در گناه انسان مؤثر می داند.
 (د) انسان با عزت دیگران را کریم نمی شناسد.

۳۵۸- انسان دارای عزت نفس

- (الف) چون خود بزرگ است درصدد بزرگ شمردن و تحقیر دیگران بر نمی آید.
 (ب) چون خود کوچک است درصدد کوچک شمردن و تحقیر دیگران بر می آید.
 (ج) چون خود کوچک است درصدد بزرگ شمردن دیگران بر می آید.
 (د) چون خود بزرگ است درصدد کوچک شمردن و تحقیر دیگران بر نمی آید.

۳۵۹- از ویژگیهای انسان صاحب عزت این است که

- (الف) خود عالی و خود دانی اش را بشکند. (ب) خود عالی و خود دانی برایش پیروز شوند.
 (ج) همیشه خود عالی اش بر خود دانی اش پیروز شود. (د) همیشه خود دانی اش بر خود عالی اش پیروز شود.

۳۶۰- چه رابطه ای بین عزت نفس و گناه وجود دارد؟

- (الف) هیچ رابطه ای وجود ندارد.
 (ب) عزت نفس هیچ تأثیری در گناه کردن و یا نکردن انسان ندارد.
 (ج) رابطه عکس (هرچه عزت نفس بیشتر باشد گناه کمتر می شود).
 (د) رابطه مستقیم (هرچه عزت نفس بیشتر باشد گناه هم بیشتر می شود).

۳۶۱- تحقیقات نشان می دهد که اکثر گناهکاران و مجرمان افرادی هستند که خود را از دست داده اند.

- (الف) عزت نفس (ب) توکل (ج) اعتقاد (د) تعهد

۳۶۲- قرآن کریم عزت را در آیه زیر به چه کسانی نسبت می دهد؟

« من كان يريد العزة فلله العزة جميعا »

الف) به خدا

ب) به مهاجرین و انصار و تابعین

ج) به مجاهدین و مؤمنین و منفقین

د) به پیامبران و انصار و مسلمین

۳۶۳- با توجه به آیه « مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا » کدام نکته از آیه استنباط می شود؟

الف) این آیه سرچشمه عزت را خدا معرفی میکند.

ب) راه و روش اصلی کسب عزت و کرامت بازگشت به سوی خداست.

ج) این آیه بر عزت دیگری که در مقابل خدا باشد، سهمی قائل نیست.

د) هر سه مورد از آیه استنباط می شود.

سوالات ص ۱۸

۳۶۴- وظیفه انسان جنگیدن همیشگی با تمایلات دانی است.

۳۶۵- انسان صاحب عزت همواره به سود نفس لوامه عمل میکند و تسلیم اماره میشود.

۳۶۶- پس عزیز در برابر گناه شکست ناپذیر و در برابر مردم سربلند است.

۳۶۷- احساس حضور در پیشگاه خداوند، عزت نفس و دوری از گناه را در پی دارد.

۳۶۸- قرآن کریم راه رسیدن به عزت را روی آوردن به خدا می داند.

۳۶۹- عزت به معنای شکست ناپذیری است و نتیجه بهره مندی از آن کسب تمام خصلت های نیک می باشد.

۳۷۰- منظور از خود دانی، نفس لوامه و خود عالی نفس اماره است.

۳۷۱- ویژگی انسان عزیز، همواره به ندای عقل و وجدان گوش فرا می دهد و تسلیم نفس اماره نمی شود.

۳۷۲- انسان عزیز همواره به ندای نفس اماره گوش فرا می دهد و تسلیم نفس لوامه نمی شود.

۳۷۳- انسان عزیز همواره به ندای عقل و وجدان و نفس اماره گوش فرا می دهد و تسلیم نفس لوامه نمی شود.

۳۷۴- انسان ذلیل در درون شکست می خورد و تسلیم نفس اماره نمی شود.

۳۷۵- عقل و وجدان انسان را به تمایلات دانی فرا می خواند. چون به دنبال خوشبختی همیشگی اوست.

۳۷۶- تمایلات عالی مربوط به بعد دنیایی و تمایلات دانی مربوط به بعد روحی انسان است.

جا های خالی را تکمیل کنید

۳۷۷- انسان دارای دو دسته تمایلات است، تمایلات..... و تمایلات..... .

۳۷۸- عزت به معنای و ذلت به معنای.....می باشد.

۳۷۹- از جمله تمایلات حقیقی انسان؛ تمایلات روحی و..... و تمایلات می باشد.

۳۸۰- راه و روش اصلی کسب عزت ----- می باشد.

۳۸۱- انسانی که بهو.....پاسخ مثبت می دهد، قدم در وادی ذلت گذاشته و از مسیر رشد باز می ماند.

۳۸۲- عزت به معنای.....است و نتیجه بهره مندی از آن می باشد.

۳۸۳- منظور از خود دانی که مربوط به بعد همان نفس می باشد و خود عالی که مربوط به بعد،..... همان نفس است.

۳۸۴- خدایی که خالق تمام هستی است، سرچشمه و منبع همه.....و عزت هاست.

۳۸۵- هر انسانی در درون خود، با دو دعوت روبروست دعوت.....و دعوت دیگر.....

۳۸۶- کسی که در برابر دیگران تن به ذلت می دهد، ابتدا در مقابل درون خود شکست می خورد..

سوالات کوتاه پاسخ

۳۸۷- طبق تحقیقات عزت یا ذلت نفس چه تاثیری در افراد جامعه دارد؟

۳۸۸- خداوند در مورد جایگاه انسانها در جهان خلقت چه می فرماید؟

۳۸۹- دو دسته از تمایلات انسان کدامند و چه نامیده می شوند (تمایلات حقیقی انسان چند دسته اند نام ببرید).

۳۹۰- عقل و وجدان انسان را به کدام تمایلات فرا می خواند؟

۳۹۱- منظور از خود عالی چیست؟

۳۹۲- انسان عزیز چه ویژگی هایی دارد؟

۳۹۳- منظور از خود دانی و غیر اصیل چیست؟

۳۹۴- انسان عزیز همواره به چه ندایی گوش فرا می دهد؟

۳۹۵- راه های تقویت عزت نفس را نام ببرید.

۳۹۶- پاسخ مثبت دادن به تمایلات نفسانی چه نتایجی دارد؟

۳۹۷- انسان عزیز در برابر مردم چگونه است؟

ارتباط

۳۹۸- هریک از موارد ردیف «الف» با کدام یک از موارد ردیف «ب» در ارتباط می باشد؟

الف) شکست پذیری - تسلیم نشدن - سر چشمه عزت - افرادی که غیر خدا در چشم آنان کوچک به نظر می رسد - بعد حیوانی و دنیایی

ب) تمایلات دانی - ذلت - خدا و رسول و مؤمنان - خدا - عزت - افرادی که عزت خود را در بندگی خدا یافته - افرادی که در برابر ظالمان تسلیم نمی شوند.

بخش آیات

۳۹۹- پیام آیه ی «من كان يريد العزة فلله العزة جميعاً» را در مورد عزت بنویسید؟

۴۰۰ حدیث «انه لانفسكم ثمن الاالجنه فلا تبعوها الا بها» را بنویسید.

الف) با توجه به آیه ی «والذین کسبوا السیئات جزاء سیئته بمثلها و ترهقهم ذله» راه دستیابی به عزت را بیان کنید.

۴۰۱- حدیث امام حسین که فرمود "مرگ با عزت از زندگی با ذلت بهتر است" نشان دهنده چیست؟

۴۰۲- حضرت علی در سخن «خالق جهان در نظر آنان عظیم است، در نتیجه غیر خدا در چشم آنان کوچک است» به چه انسان هایی اشاره دارد؟

۴۰۳- بر اساس آیه ی ﴿مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا﴾ به سوالات زیر جواب بدهید.

الف - با توجه به آیه بگوئید؛ راه پرورش عزت و کرامت نفس چیست؟ یا راه بهره مندی از عزت الهی چیست؟

ب - پیام آیه را بنویسید.

سوالات تشریحی

۴۰۴- انسان عزیز و انسان ذلیل چه تفاوتی با هم دارند؟

۴۰۵- از راههای تقویت عزت نفس «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او» را توضیح دهید.

۴۰۶- وجه تفاوت خود عالی و برتر با خود دانی را بیان کنید.

۴۰۷- چگونه می توان عزت نفس را پرورش داد و تقویت کرد؟

۴۰۸- چه موقع تمایلات حیوانی در وجود انسان بد می شوند؟

۴۰۹- یک نمونه از اسوه های عزت در برابر ستمگران را توضیح دهید.

۴۱۰- تمایلات عالی و برتر را با ذکر دو مثال توضیح دهید.

۴۱۱- انسان صاحب عزت در برخورد با نفس لوامه و اماره چگونه عمل می کند؟

۴۱۲- انسان دارای چند دسته تمایلات است؟ با مثال بنویسید.

عنوان درس: زمینه های پیوند(درس ۱۷)

نکات

۴۱۳- ارزشمندترین بنیاد اجتماعی نزد خداوند خانواده است.

۴۱۴- مسلمان بودن و مومن بودن اختصاص به جنسیت ندارد.

۴۱۵- کسب فضایل اخلاقی و انجام دادن اعمال عبادی به جنس خاصی اختصاص ندارد.

۴۱۶- وعده الهی برای رسیدن به پاداش اخروی شامل زن و مرد می شود.

۴۱۷- مردان و زنان به عنوان افراد بشر، ویژگیهای فطری یکسان و هدف مشترکی دارند.

۴۱۸- برتری هر کس نزد خداوند به تقواست که باید آن را در وجود خود پرورش دهد.

۴۱۹- از دیدگاه قرآن ارج و منزلت زن و مرد به ایمان و عمل صالح بستگی دارد.

۴۲۰- تفاوت موجود بین زن و مرد به جهت وظایف مختلفی است که خالق حکیم بر عهده هریک از زن و شوهر نهاده است.

۴۲۱- مهمترین عامل پایداری خانواده، درک درست از زوجیت و مکمل هم بودن زن و مرد و عمل به این درک است.

۴۲۲- آموزش قبل از ازدواج، یکی از کلیدهای موفقیت در زندگی خانوادگی است

۴۲۳- مهمترین برنامه هادر مورد تشکیل خانواده عبارتند از:

۱- تقویت عفاف و پاکدامنی در خود از آغاز بلوغ

۲- مشخص کردن هدفهای خود از تشکیل خانواده

۳- شناخت معیارها و شاخص هایهمسر مناسب

۴- شناخت معیارها و شاخص های همسر مناسب

۴۲۴- برترین و ارزشمندترین زمینه شکل گیری خانواده آرامش روحی است.

۴۲۵- ریشه برخی ازدواج های ناموفق عدم توجه به نیاز به آرامش روحی است.

۴۲۶- «مَنْ أَنْفَسِكُمْ أَزْوَاجًا لَتَسْكُنُوا إِلَيْهَا» خداوند در این آیه در کنار آرامش به مهربانی و مودت اشاره می کند. (زمینه دوم ازدواج)

۴۲۷- آرامش و مودت و مهربانی در خانواده رابطه مستحکم میان اعضای خانواده را سبب می شود در نتیجه خانواده عامل گسترش و

مهربانی و دوستی در جامعه تبدیل می شود.

۴۲۸- خانواده بستر رشد و بالندگی فرزندان است فرزند ثمره پیوند زن و مرد و تحکیم بخش وحدت روحی آنهاست.

۴۲۹- آیه « وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً...» مربوط به زمینه سوم ازدواج (رشد و پرورش

فرزندان)

- ۴۳۰- عالی ترین زمینه برای تشکیل خانواده تسهیل در رشد اخلاقی و معنوی است .
- ۴۳۱- با تقویت رشد معنوی و اخلاقی ، دختر و پسر با تشکیل خانواده زمینه های فساد را از خود دور میکنند.
- ۴۳۲- جوان با رشد اخلاقی و معنوی مهر و عشق به همسر و فرزندان را در خود پرورش می دهد..
- ۴۳۳- با رشد اخلاقی و معنوی ، تربیت صحیح کودکان و رشد فضایل اخلاقی آنها در خانواده اتفاق می افتد..
- ۴۳۴- تجربه های روان شناختی گویای آن است که توانایی زن نسبت به مرد در ایجاد آرامش بیشتر است و مبدا آرامش در خانواده اوست.
- ۴۳۵- ابتدایی ترین زمینه ازدواج ، نیاز جنسی مرد و زن به یکدیگر است.
- ۴۳۶- دوره بلوغ تا ازدواج یکی از حساس ترین و ارزشمندترین دوره های عمر انسان است.
- ۴۳۷- قرآن کریم از دختران و پسران می خواهد که قبل از ازدواج حتما عفاف پیشه کنند تا خداوند به بهترین صورت زندگی آنها را سامان دهد.
- ۴۳۸- برای پیشگیری از گرفتاری به بیماری فساد و گناه باید کاری کنیم که در آستانه انجام گناه قرار نگیریم.
- ۴۳۹- تمام فعالیتهای پدر و مادر باید به گونه ای تنظیم شود که به رشد و پرورش فرزندان و بالندگی آنها کمک کند.

سوالات چند گزینه ای

۴۴۰- ارزشمندترین بنیاد اجتماعی نزد خداوند کدام است؟

- الف) خانواده
ب) اجتماع مؤمنین در نماز جمعه
ج) مدرسه
د) اجتماع مؤمنین در مراسم عید فطر

۴۴۱- کدام دیدگاه از نظر قرآن صحیح می باشد؟

- الف) زن بودن نشانه تقرب به خداست.
ب) مرد بودن نشانه تقرب به خداست .
ج) ارج و منزلت زن و مرد در گرو ایمان به خدا و پیامبر است.
د) ارج و منزلت زن و مرد به میزان ایمان و عمل صالح اوست.

۴۴۲- کدام دیدگاه با توجه به ارزش های اسلامی صحیح نمی باشد؟

- الف) در آن چیزی که ارزش زن و مرد بدان وابسته است زن و مرد هیچ تفاوتی ندارند.
ب) زن و مرد در نقش های خانودگی و اجتماعی از همدیگر تفاوت دارند.
ج) زن و مرد هیچ کدام نمی توانند خود را در انسانیت از دیگری برتر بدانند.
د) تفاوت نقش های خانوادگی و اجتماعی زن و مرد به معنای برتری مرد بر زن می باشد.

۴۴۳- کدامیک از زمینه های طبیعی تشکیل خانواده ابتدائی ترین زمینه شکل گیری نهاد خانواده محسوب می شود؟

- الف) نیاز جنسی زن و مرد به یکدیگر
ب) نیاز به آرامش و انس روحی با همسر
ج) رشد و پرورش فرزندان
د) تسهیل در رشد معنوی و اخلاقی

۴۴۴- کدامیک از زمینه های طبیعی ازدواج اگر نادیده گرفته شود ممکن است به ازدواج ناموفق یا طلاق منجر شود؟

- الف) نیاز جنسی زن و مرد به یکدیگر
ب) نیاز به آرامش و انس روحی با همسر
ج) رشد و پرورش فرزندان
د) تسهیل در رشد معنوی و اخلاقی

۴۴۵- کدامیک از زمینه های طبیعی ازدواج موجب پیوند زن و مرد و تحکیم بخش وحدت روحی و دوام وجود رشد و بالندگی و پایداری وجود آنها می شود.

الف) نیاز جنسی زن و مرد به یکدیگر

ب) نیاز به آرامش و انس روحی با همسر

ج) رشد و پرورش فرزندان

د) تسهیل در رشد معنوی و اخلاقی

۴۴۶- آیه شریفه زیر، بیانگر کدامیک از زمینه های طبیعی تشکیل خانواده است؟

« وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً »

الف) نیاز جنسی زن و مرد به یکدیگر

ب) نیاز به آرامش و انس روحی با همسر

ج) رشد و پرورش فرزندان

د) تسهیل در رشد معنوی و اخلاقی

۴۴۷- آیه شریفه زیر، بیانگر کدامیک از زمینه های طبیعی تشکیل خانواده است؟

« وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا. . . واز نشانه های خداوند این است که همسرانی از خودتان برایتان آفرید تا

با ایشان آرامش یابید.»

الف) نیاز جنسی زن و مرد به یکدیگر

ب) نیاز به آرامش و انس روحی با همسر

ج) رشد و پرورش فرزندان

د) تسهیل در رشد معنوی و اخلاقی

۴۴۸- در آیه « وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً » کدامیک از اهداف ازدواج مطرح شده است.

الف) تقویت عفاف و پاکدامنی

ب) رشد فرزندان و تربیت آنها

ج) رشد اخلاقی و معنوی

د) انس با همسر

- پاسخ درست را مشخص کنید.

۴۴۹- زوجیت میان زن و مرد در چه صورت معنی دارد؟

الف) آن گاه که زن و مرد تکمیل کننده یکدیگر باشند.

ب) آن گاه که یکی بر دیگری برتری ذاتی پیدا کند.

۴۵۰- عالی ترین هدف تشکیل خانواده است.

الف) رشد فضایل اخلاقی و معنوی

ب) انس با همسر

- سوالات صحیح

۴۵۱- کلمه انس و ناس در قران اشاره به جنسیت خاص دارد.

۴۵۲- اگر کسی قبل از ازدواج عفاف پیشه کند به بهشت خداوند نزدیکتر است.

۴۵۳- رضایت کامل دختر و پسر برای ازدواج ضروری است.

۴۵۴- خانواده بستر رشد و بالندگی فرزندان است و هیچ نهادی نمی تواند جایگزین آن شود، مربوط به رشد اخلاقی و معنوی، یکی از اهداف تشکیل خانواده می باشد.

۴۵۵- آیه ی «والله جعل لکم من انفسکم أزواجاً و جعل لکم من ازواجکم بنین و حفدة..» مربوط به دومین هدف ازدواج یعنی، انس با همسر می باشد.

۴۵۶- جوان با ازدواج و تشکیل خانواده، مسئولیت پذیری را تجربه می کند.

۴۵۷- مهم ترین عامل پایداری خانواده پس از ازدواج، درک درست تفاوت های زیستی و روان شناختی و عمل بر این اساس می باشد.

۴۵۸- تجربه های روان شناختی گویای آن است که توانایی زن نسبت به مرد در رشد و پرورش فرزندان بیش تر است.

۴۵۹- تفاوت های زن و مرد برای ایفای نقش تکمیلی در خانواده و جامعه براساس ویژگیهای زیستی و روانشناختی و بهره مندی مناسب از توانمندی های آن دواست.

جای خالی با کلمات مناسب پر کنید

۴۵۰- عالی ترین هدف تشکیل خانواده رشد..... و..... هر یک از اعضای خانواده است.

۴۵۱- ارزشمندترین بنیاد اجتماعی نزد خداوند..... است.

۴۵۲- عالی ترین زمینه برای تشکیل خانواده..... است.

۴۵۳- ابتدایی ترین زمینه ی شکل گیری نهاد خانواد،..... است.

۴۵۴- جوان با تشکیل خانواده..... را از خود دور می کند و..... را تجربه می نماید.

۴۵۵- جوان با ازدواج و تشکیل خانواده بر فضایل و کمالاتی چون،..... و..... دست می یابد.

۴۵۶- مهمترین عامل..... درک درست از زوجیت و مکمل هم بودن زن و مرد به این درک است..

۴۵۷- تجربه های روان شناختی گویای آن است که توانایی زن نسبت به مرد در ایجاد..... بیش تر است، مربوط به..... از اهداف تشکیل خانواده می باشد.

۴۵۸- دوره بلوغ تا ازدواج یکی از حساس ترین و..... دوره های عمر انسان است.

۴۵۹- یکی از اهدافی که اولین کشش و جاذبه را میان زن و مرد ایجاد می کند،..... می باشد و آنان را به سوی تشکیل خانواده می کشاند.

سوالات کوتاه پاسخ

۴۶۰- مهم ترین عامل پایداری خانواده پس از ازدواج را بنویسید.

۴۶۱- آیا کرامتی که خداوند به انسان بخشیده و بر سایر مخلوقات برتری داده، اختصاص به زن یا مرد، به تنهایی دارد؟	
۴۶۲- چه تفاوت هایی سبب شده که زن و مرد بتوانند در زندگی مشترک نقش های متفاوتی بر عهده بگیرند؟	
۴۶۳- توصیه قرآن کریم به دختران و پسران قبل از ازدواج چیست؟	
۴۶۴- کدام باور های غلط فرهنگی و اجتماعی است که مورد تأیید اسلام نیست؟	
۴۶۵- هر جوانی قبل از ازدواج برای تشکیل خانواده موفق چه کارهایی باید انجام دهد؟	
۴۶۶- «۲ مورد» از مهم ترین برنامه ریزی انسان برای ازدواج را ذکر نمایید؟	
۴۶۷- چرا رشد اخلاقی و معنوی از مهمترین اهداف ازدواج است؟	
۴۶۸- چه مسئولیتی با آمدن فرزندان بر عهده پدر و مادر قرار می گیرد؟ (ذکر ۲ مورد)	
بخش آیات	
۴۶۹- با توجه به آیه ی ذیل به سؤالات پاسخ دهید:	
« وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً »	
الف) پیام آیه را بنویسید .	
ب) به کدام یک از زمینه های طبیعی تشکیل خانواده مربوط است ؟	
ارتباط	
۴۷۰- کدام یک از موارد دو ستون باهمدر ارتباط می باشد؟	
الف- وفای زن و مرد به پیمان با خدا پس از ازدواج در شکوفایی و به ثمر رساندن هدیه های الهی	۱. رشد اخلاقی و معنوی
ب- عالی ترین هدف تشکیل خانواده	۲. رشد و پرورش فرزندان
	۳. انس با همسر
- سوالات تشریحی	
۴۷۱- از برنامه های اسلام در مورد تشکیل خانواده توجه به اهداف ازدواج را توضیح دهید.	
۴۷۲- نگاه ویژه ی دین به زن و مرد چیست؟	
الف) شباهت ها :	ب) تفاوت ها :
۴۷۳- کدام یک از زمینه های تشکیل خانواده ارزشمندتر و برتر است؟ چرا؟	
۴۷۴- جوانانی که تشکیل خانواده می دهند، در مقایسه با جوانان مجرد، به کدام فضیلت های اخلاقی دست می یابند؟	
۴۷۵- هر جوانی به صورت فطری و طبیعی خواستار ازدواج با چه کسی است؟	

۴۷۶- ابتدایی ترین زمینه ازدواج کدام است؟ توضیح دهید.
۴۷۷- از دیدگاه قرآن کریم، ارج و منزلت زن و مرد به چه اموری بستگی دارد؟
۴۷۸- آیا تفاوت میان زن و مرد به معنای برتری ذاتی یکی بر دیگری است؟ توضیح دهید. یا چرا خداوند نقش زن و مرد را متفاوت آفریده است؟
۴۷۹- ابتدائی ترین زمینه برای تشکیل خانواده چیست؟ توضیح دهید؟
۴۸۰- چگونه نیاز به آرامش و انس روحی با همسر موجب تشکیل خانواده میشود؟
۴۸۱- از نیازهای طبیعی تشکیل خانواده « رشد و پرورش فرزندان » را به اختصار توضیح دهید.
۴۸۲- با توجه به زمینه های طبیعی تشکیل خانواده، اهداف اصلی از ازدواج را ذکر کنید.
۴۸۳- خداوند چهار هدف برای تشکیل خانواده قرار داده است؟ آن ها را نام ببرید؟
عنوان درس: پیوند مقدس (درس ۱۸)
نکات:

۴۸۴- « مَا بُنِيَ بِنَاءٌ فِي الْإِسْلَامِ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنَ التَّرْوِيجِ » در اسلام هیچ بنایی محبوب تر از ازدواج نیست. (کتاب من لا يحضره الفقيه شيخ صدوق از رسول اکرم)

۴۸۵- بر اساس مقررات اسلامی رضایت کامل زن و مرد در امر ازدواج ضروری است.

۴۸۶- اگر بر طبق اسلام عقدی به زور انجام گیرد باطل است و مشروعیت ندارد.

۴۸۷- لازمه موفق شدن در انتخاب همسر شایسته تسلط کامل بر شور و احساس جوانی است.

۴۸۸- « حُبُّ الشَّيْءِ يُعْمَى وَ يُصِمُّ: » علاقه شدید به چیزی آدمی را کور و کر می کند» این سخن از امام علی (ع) درباره ی علاقه و محبت اولیه در ازدواج است.

۴۸۹- علت اصلی توصیه پیشوایان ما به مشورت با پدر و مادر در امر ازدواج:

الف) به دلیل تجربه و پختگیشان

ب) علاقه و محبت به فرزندانشان

۴۹۰- در امر ازدواج اذن پدر برای ازدواج الزامی است و اذن پدر محدودیت برای دختران نیست لطفی است از جانب خداوند.

۴۹۱- به دلیل لطافت های روحی و ظرافت های عاطفی دختر اذن پدر برای ازدواج امر ضروری است.

۴۹۲- اولین سنگ بنای خانواده انتخاب همسر خوب است .

۴۹۳- از نظر رسول اکرم معیارهای همسر شایسته عبارتند از دینداری و اخلاق و همتا و هم شان بودن است .

۴۹۴- از نظر امام صادق معیارهای همسر شایسته پاک دامن بودن و بر تامین زندگی توانا بودن است .

۴۹۵- از دیدگاه امام سجاد معیارهای همسر شایسته عبارتند از اصیل بودن، سطح تحصیلات

۴۹۶- راه های تحقیق شناخت همسر که با فرهنگ اسلامی مطابقت دارد عبارتند از:

۱- شناخت دوستان ۲- تحقیق از محیط کار ۳- تحقیق از خانواده ۴- معاشرت خانواده ها

۵- مشورت ۶- گفتگوی حضوری

۴۹۷- فواید ازدواج به موقع عبارتند از: شادابی - نشاط- سلامت جسمی و روحی - حفظ دینداری - احساس رضایت درونی -

تعادل در حالات و رفتار - خوش رویی و خوش خلقی - کنترل غریزه جنسی و کاهش تبعات اجتماعی و روانی است .

۴۹۸- برخی مشکلات ازدواج: نیاز به مسکن- هزینه های ازدواج- طولانی شدن زمان تحصیلات دانشگاهی- رقابت های نابجای خانوادگی

۴۹۹- آمادگی برای ازدواج نیازمند دو بلوغ جنسی و دیگری بلوغ عقلی و فکری است.

سوالات چند گزینه ای

۵۰۰- محبوبترین بنا نزد خداوند چه نام دارد؟

الف) بنای مسجد ب) بنای عقد اخوت ج) ازدواج د) تعلیم و تعلم

۵۰۱- انسانهای فکور و عاقبت اندیش چه موقع هدف از ازدواج خودشان را مشخص می کنند.

الف) قبل از ازدواج هدفشان را مشخص می کنند.

ب) پس از وارد شدن به عرصه ازدواج، هدفشان را مشخص می کنند.

ج) مدت‌ها قبل از ازدواج به فکر هدف می افتند.

د) ازدواج یک نیاز طبیعی است و هیچ نیازی به هدف ندارد.

۵۰۲- کدام مورد در امر ازدواج از نظر اسلام صحیح نمی باشد؟

الف) رضایت کامل زن و مرد در امر ازدواج ضروری است.

ب) اگر عقدی به زور انجام گیرد باطل است.

ج) عقدی که به اجبار والدین و یا هر عامل اجباری دیگر صورت گیرد مشروعیت ندارد.

د) اگر پدر دختر خود را بدون رضایتش به عقد کسی درآورد صحیح است چون پدر ولایت دارد.

۵۰۳- در اقدام به امر مقدس ازدواج کدام روش صحیح است؟

الف) طلب و درخواست از طرف دختر و پذیرش و قبول از جانب پسر باشد.
ب) طلب و درخواست از طرف پسر و پذیرش و قبول از جانب دختر باشد.
ج) هم طلب و درخواست و هم پذیرش و قبول هر دو از جانب پسر باشد.
د) هم طلب و درخواست و هم پذیرش و قبول هر دو از جانب دختر باشد.
۵۰۴- حدیث شریف امام صادق (ص) به چه موضوعی اشاره دارد؟ «دو رکعت نماز شخص متأهل، برتر از هفتاد رکعت نمازی است که شخص مجرد می خواند...»
الف) زمان ازدواج ب) داشتن قدرت اداره زندگی و تدبیر آن
ج) اهمیت ازدواج د) انتخاب همسر و مسئولیت آینده
۵۰۵- کدامیک از احادیث داده شده ذیل از نظر پیام و مفهوم با سه حدیث دیگر هماهنگ <u>نیست</u> ؟
الف) حُبُّ الشَّيْءِ يُعْمَىٰ وَ يُصِمْ (علاقه ی شدید به چیزی آدمی را کور و کر می کند).
ب) کسی که ازدواج کند، نصف دین خود را حفظ کرده است؛ پس، باید برای نصف دیگر از خدا پروا داشته باشد.
ج) دو رکعت نماز شخص متأهل، برتر از هفتاد رکعت نمازی است که شخص مجرد می خواند.
د) در اسلام هیچ بنای نزد خداوند محبوبتر از ازدواج نیست.
سوالات صحیح
۵۰۶- طبق مقررات اسلامی، رضایت کامل زن و مرد برای ازدواج ضروری است و اگر عقدی به زور انجام گیرد، باطل است.
۵۰۷- مشکلاتی چون؛ رقابت های نا به جای خانوادگی و بی توجهی به راهنمایی های پیشوایان دین و غیره، که جوانان در امر ازدواج، با آن مواجه هستند.
۵۰۸- اگر فاصله بین بلوغ طبیعی و ازدواج طولانی شود. مشکلاتی اعم از؛ کم شدن شادابی روحی و کاهش روابط نامشروع میان دختران و پسران پیش خواهد آمد.
۵۰۹- لطافت های روحی و ظرافت های عاطفی دختر، آن گاه که در فضای علاقه ی جنس مخالف قرار می گیرد، احتمال عدم نادیده گرفتن برخی واقعیت ها و کاستی ها است.
۵۱۰- آمادگی برای ازدواج نیازمند دو بلوغ است: ۱- بلوغ عقلی و فکری ۲- بلوغ جنسی، که مدتی پس از آن فرا می رسد
۵۱۱- شرط اولیه ازدواج از نظر اسلام، انتخاب زوج مناسب است.
۵۱۲- رضایت کامل زن و مرد برای ازدواج ضروری بوده و اگر عقدی به زور انجام گیرد، حرام است و مقبولیت ندارد.
۵۱۳- خانواده ی مورد قبول خداوند، خانواده ای است که بر محور تقوا پایه گذاری شده باشد.
۵۱۴- از راه های شناخت همسر متناسب با فرهنگ اسلامی، مشورت با افراد قابل اعتماد و کاردان و معاشرت و گفتگو در جلسات حضوری می باشد.

جای خالی را با کلمات مناسب پر کنید

۵۱۵- از نظر قرآن کریم مهم ترین معیار همسر شایسته،..... اوست. اگر این معیار در فردی وجود نداشته باشد، ازدواج با او می شود.
۵۱۶- آمادگی زیستی و روحی ازدواج نیازمند دو بلوغ یکی،..... و دیگری است.
۵۱۷- در صورتی که پدر از ازدواج دخترش با فردی که مورد دلخواه اوست، استنکاف نماید، حکمش است.
۵۱۸- اولین قدم برای تشکیل خانواده،..... است.
۵۱۹- اگر فاصله بین بلوغ طبیعی و ازدواج طولانی شود، مشکلاتی اعم از و پیش می آید.
۵۲۰- مشکلاتی چون؛ و که جوانان در امر ازدواج، با آن مواجه هستند.
۵۲۱- برای موفق شدن در انتخاب همسر باید یا چشم باز عمل کرد و لازمه ی چنین انتخابی، است.
۵۲۲- از فواید ازدواج به موقع و و می باشد.
۵۲۳- توجه به داشتن شغل و و از نشانه های بلوغ عقلی، می باشد.
۵۲۴- شرط اولیه ازدواج از نظر اسلام، طبق مقررات اسلامی است.
۵۲۵- رضایت کامل زن و مرد برای ازدواج است و اگر عقدی به زور انجام گیرد، است و ندارد.
۵۲۶- معاشرت هایی که منشأ داشته باشد. برای شناخت همسر نتیجه بخش نیست.
۵۲۷- از راه های شناخت همسر متناسب با فرهنگ اسلامی، و و معاشرت خانواده های دو طرف می باشد.
۵۲۸- نصف دین خود را حفظ کرده است.
۵۲۹- دو رکعت نماز شخص متأهل برابر با است.
۵۳۰- طبق مقررات اسلامی، رضایت کامل و برای ازدواج ضروری است. و اگر عقدی به زور انجام گیرد، است و ندارد.
۵۳۱- در اسلام، هیچ بنایی نزد خدا محبوبتر از نیست. (رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم)
۵۳۲- دو رکعت نماز برتر از هفتاد رکعت نمازی است که می خواند.

د) سوالات کوتاه پاسخ

۵۳۳- از نظر قرآن کریم مهم ترین معیار همسر شایسته کدام است؟
۵۳۴- احادیث زیر معیارهایی را برای انتخاب همسر شایسته بیان می کند. آنها را استخراج نموده و ذکر نمائید. الف) وقتی خواستگاری نزدتان آمد که دینداری و اخلاق او برایتان راضی کننده بود، با او ازدواج کنید. ب) با کسانی که همتا و همشان شما هستند ازدواج کنید و از میان آنها همسر انتخاب کنید. ج) مرد مناسب همسری، کسی است که پاک دامن و برتأمین زندگی توانا باشد. (مجموعاً پنج معیار بکار رفته است)

سوالات تشریحی

۵۳۵- چرا در ازدواج اجازه ی پدر برای دختران ضروری است؟
۵۳۶- چرا تحقیق درباره همسر آینده را نباید با معاشرت هایی که منشأ آن تنها هوس های زودگذر است اشتباه کرد؟
۵۳۷- از دیدگاه قرآن کریم مهمترین معیار همسر شایسته چیست؟
۵۳۸- چرا پیشوایان دین ما از ما خواسته اند که در مورد همسر آینده با پدر و مادر خود مشورت کنیم؟
۵۳۹- تأخیر در زمان ازدواج، چه مشکلاتی در پی دارد؟

۵۴۰- فواید ازدواج به موقع را بیان کنید .
۵۴۱- راه های شناخت همسر را بیان کنید .
۵۴۲- با توجه به آموزه های پیشوایان دین، درباره ی هر یک از موارد زیر توضیح دهید:
الف - زمان مناسب برای ازدواج
ب - دو راه مناسب برای شناخت همسر
ج - سه معیار مناسب برای انتخاب همسر
۵۴۳- پیشوایان دینی ما به کدام معیار ها ، برای انتخاب همسر تأکید کرده اند ؟ شش مورد نام ببرید .
۵۴۴- چرا پیشوایان ما توصیه کرده اند که در انتخاب همسر با پدر و مادر خود مشورت کنیم و به نظرات آنان توجه نماییم؟
۵۴۵- چرا اذن پدر برای ازدواج دختر ضروری است ؟
۵۴۶- چرا نمی توان در قالبی غیر از ازدواج به نیاز جنسی پاسخ داد؟ توضیح دهید .
۵۴۷- آمادگی زیستی و روحی انسان نیازمند چند بلوغ است ؟ توضیح دهید .
۵۴۸- برخی از مشکلات ازدواج را بیان کنید .
۵۴۹- چرا نباید میان بلوغ طبیعی و فکری با زمان ازدواج فاصله بیافتد ؟
۵۵۰- نقش پدر و مادر را در ازدواج فرزندان نشان، از نظر شرعی و قانونی و اخلاقی و اجتماعی بررسی کنید.
۵۵۱- برای انتخاب یک همسر خوب تحقیق نمودن یک امر ضروری است. اینکار چگونه و با چه خصوصیتی باید توأم باشد؟
۵۵۲- چهار مورد از فواید ازدواج به موقع را بیان کنید.
۵۵۳- اگر فردی بخواهد نیاز جنسی خودش را در قالبی غیر از ازدواج پاسخ دهد. در آن صورت چه عواقبی او را تهدید میکند؟
۵۵۴- شش مورد از مشکلاتی که جوانان در امر ازدواج، پیش رو دارند، بیان کنید.
۵۵۵- اگر فاصله بین بلوغ طبیعی و ازدواج طولانی شود چه مشکلاتی پیش می آید.
۵۵۶- چه رابطه ای بین لطافت روحی و ظرافت عاطفی دختر با الزامی بودن اذن پدر برای ازدواج دختر وجود دارد؟